ЗАХОДНЕБЕЛАРУСКАЯ ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.

ПАГОНЯ

№ 36 (135) 29 верасьня - 5 кастрычніка 1995 г. Кошт 600 рублёў

КРАХ ПРАВАВОЙ ІДЭЯЛОГІІ НАМЕНКЛАТУРЫ - ст. 2.

ЯК БЫЦЦАМ ПЛЮНУЛІ Ў ТВАР - ст. 3.

ГАРАДЗЕНЦЫ Ў PEN-КЛУБЕ - ст. 4.

ПРАГРАМА ТЭЛЕБАЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ: Менск - Варшава - Масква - Санкт-Пецярбург.

ПРЫЗ «ПАГОНІ» ДЛЯ ЛЕПШАГА ФУТБАЛІСТА

Упершыню за ўсю гісторыю гарадзенскага футболу газета «Пагоня» праводзіць конкурс па вызначэньню лепшага футбаліста Гарадзенчшыны 1995 года!

У апытаньні нашай газеты возьмуць удзел журналісты, якія пішуць пра футбол для мясцовага і рэспубліканскага друку, а таксама сьпецыялісты гэтай гульні. Прэтэндэнтамі на прыз зьяўляюцца футбалісты усіх сямі клубаў нашай вобласьці, якія ўдзельнічаюць у V чэмпіянаце краіны. Удзельнікі конкурсу павінны будуць назваць прозьвішчы трох лепшых, на іх думку, гульцоў.

УСЁ ВЫЗНАЧЫЛІ ГОРАДНЯ І ЛІДА

Па выніках васьмі месяцаў бягучага года ў Гарадзенскай вобласьці аб'ём вытворчасьці прадукцыі застаўся фактычна на ўзроўні аналагічнага перыяду мінулага года і склаў 100,5 працэнта.

Іхацяі гэта лепшы паказчык па краіне, асаблівых падстаў для радасьці няма, бо гэта дасягнута толькі дзякуючы Горадні і Лідзе, дзе аб'ём вытворчасьці склаў адпаведна 1118,2 і 101,2 працэнта. Найбольш пасьпяхова ў гэтых гарадах папрацавалі аб'яднаньні «Азот», «Хімвалакно», «Лакафарба», заводы электравырабаў, «Оптык» і лідзкі піўзавод.

З найгоршым вынікам спрацавала прамысловасьць Навагрудчыны, дзе аб'ём вытворчасьці склаў 49,2 працэнты да ўзроўню мінулага года.

Д.Г.

ГОРАДНЯ-СУВАЛКІ. КРОК ДА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Па запрашэньню аддзела зьнешнеэканамічных сувязяў аблвыканкаму ў Горадні некалькі дзён гасьцявала дэлегацыя дзелавых колаў з Сувальшчыны на чале з ваяводам Цэзарыем Цесьлюкоўскім.

У сераду госьці знаёміліся з горадам, а ў чацьвер, 28 верасьня, адбыўся сумесны семінар бізнэс-колаў Горадні і Сувалак, на якім абмяркоўваліся пытаньні памежнага, гаспадарчага і культурнага супрацоўніцтва.

Вынікі семінару былі асьветленыя на прэс-канферэнцыі, на якой прысутнічалі карэспандэнты гарадзенскіх і рэспубліканскіх газет.

В.МАЛЬСКІ.

СЕСІЯ ПАЧАЛАСЯ З КРЫМІНАЛЬНАЙ ХРОНІКІ

Учора пачалася сесія абласнога Савету народных дэпутатаў, у першым дні працы якой прынялі 134 са 192 дэпутатаў.

Праца сесіі распачалася з выступу намесьніка ўпраўленьня ўнутраных спраў аблвыканкаму спадара Анатоля Белашэўскага, даклад якога тычыўся стану работы па ахове грамадзкага парадку і барацьбе са злачыннасьцю ў вобласьці. Лічбы, прыведзеныя ў выступе, сьведчаць, што крымінальнае становішча на Гарадзеншчыне працягвае пагаршацца. За восем месяцаў гэтага года зафіксавана 1338 цяжкіх злачынстваў, што на 10% больш, чым за такі ж перыяд у мінулым годзе. Толькі 7 з 10 такіх здарэньняў удаецца раскрыць. Большую палову ўсіх злачынстваў складаюць крадзяжы, асабліва кватэрныя.

Сітуацыя пагаршаецца і з-за слабой матэрыяльна-тэхнічнай базы міліцыі, якая, напрыклад, ужо ў наступным годзе можа застацца без тэлефоннай сувязі. Каля 20% супрацоўнікаў міліцыі маюць працоўны стаж менш аднаго года. На 8 гарадзкіх медвыцьвярэзьнікаў прыходзіцца ўсяго адна дзяжурная машына. Кепска складаюцца справы і з дысцыплінай сярод міліцыянтаў. Ужо ў гэтым годзе 273 чалавекі былі прыцягнуты да адміністрацыйнай і 16 чалавек - да крымінальнай адказнасьці. 41 міліцыянт звольнены з працы.

Дэпутатам сесіі прапанавана разгледзець пытаньне аб выдзяленьні сродкаў для набыцьця неабходнага тэхнічнага абсталяваньня, аб утрыманьні неабходнай колькасьці супрацоўнікаў участкаў міліцыі, грамадзкай бясьпекі за кошт мясцовага бюджэту, гаспадарак і прадпрыемстваў, аб мэтазгоднасьці працы камерцыйных кіёскаў і г.д.

Вітаўт РУДНІК.

БУДАЎНІЦТВА НОВАГА ГМАХУ ПРЭЗІДЭНЦКАЙ АДМІНІСТРАЦЫІ ФІНАНСУЕ «ПРЫОР-БАНК»

«Пагоня» нядаўна паведамляла, што служба кантролю пры адміністрацыі прэзідэнта атрымала двухпавярховы будынак на тэрыторыі былога каралеўскага замку. Пад час знаходжаньня у гэтай камяніцы «Прыор-банка» ізнос будынка дасягнуў 73%. Цалкам разбурылася каналізацыя. У выніку, па патрабаваньню новых гаспадароў, рэстаўрацыю будынку аплочваюць банкіры.

В.М.

КОТ І ЛЕЎ ДЭМАНСТРУЮЦЬ МОДУ

З 30 верасьня па 7 кастрычніка ў Новым замку пройдзе першы камерцыйны фестываль незалежных творчых арганізацый і аўтараў «Эўрастыль - 95», на якім вядучыя гарадзенскія вытворцы моднай вопраткі, прафісійныя куцюр'е, дызайнеры і мадэльеры прадставяць гарадзенцам узоры сваёй працы. Фестываль падрыхтавалі ТАА «Цэнтр сучаснага стылю Кот і Леў».

В.ЛЮДВІКОВІЧ.

АДКРЫТЫ ЛІСТ

Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь А.Лукашенку

Старшыні Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь М.Грыбу

Мы, жыхары г.Гродна, падаем голас пратэсту супраць дыскрымінацыі. Нашым дзецям, якія пайшлі ў першы клас, не даюць магчымасьці вучыцца на беларускай мове. Гэта робіцца ў парушэньне Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, палажэньняў Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека пра тое, што, «бацькі маюць права выбару мовы адукацыі для сваіх малалетніх дзяцей».

У большай частцы школ горада, класы, у якіх у мінулым годзе выкладаньне вялося на беларускай мове, пераводзяцца на рускую мову. Гэтая акцыя суправаджаецца абразамі нашай роднай мовы, пагрозамі ў адрас тых, хто выступае за навучаньне ў сярэдняй і вышэйшай школах на беларускай мове, хто хоча ня даць загінуць роднаму слову.

Такой ганьбы ўлады над беларускай мовай, над нашымі нацыянальнымі пачуцьцямі яшчэ ніколі не было. Нам сорамна за нашу дзяржаву, напэўна адну такую ў свеце, якая па-сутнасці пайшла на зьнішчэньне багацейшых са славянскіх моваў.

Нас клапоціць і тое, што першыя рускамоўныя класы пачалі вучыцца без буквароў.

Хочам сказаць усім бацькам, якія пад націскам чыноўнікаў і па свайму неразуменьню адмаўляюцца ад роднай мовы: як не бывае двух маці, так і двух родных моў не бывае.

Трэба ўсім беларусам помніць словы Ядвігіна Ш.: «Родная мова - гэта кроў народа: пакуль жыве яна - жыве народ. Як бы яе ні называлі, яна найперш - сьвятыня, адрачэньне ад ад якой роўнае здрадзе».

Шаноўны спадар прэзідэнт! Шаноўны спадар старшыня! Мы просім Вас пасрыяць адкрыцьцю ў школах нумар 10 і нумар 19 г.Гродна па аднаму першаму класу з беларускай мовай навучаньня.

М.А.Хвашчынскі - урач, СШ N 2, 2«в»
В.Б.Хвашчынская - інжынер, СШ N 19, 1 «г»
Е.С.Тарас - медсястра, СШ N 19, 1 «г»
Е.Н. Варэйка - інжынер-будаўнік, СШ N 19, 1 «а»
Н.М.Махнач - хатняя гаспадыня, СШ N 19, 1 «а»
В.Я.Старавойтаў - зам.сектара ПНМА, N19, 1«в»
С.І. Дзяшкевіч - электрагазазваршчык, СШ N 19, 1«в»
Л.Я.Юшкевіч - настаўніца музыкі, СШ N 2, 1 «а»

ЧАРГОВЫ КРОК У ПАВЫШЭНЬНІ ЎЗРОЎНЯ АДУКАЦЫІ

Прэзідэнт нас вучыць, што на сьвеце ёсьць толькі дзьве мовы, здольныя выявіць усю высакароднасьць шляхетных думак. Гэта ангельская і расейская мовы. І няхай мне асабіста крыўдна за кітайцаў, супраць аб'ектыўнай рэальнасьці, дадзенай прэзідэнту ў адчуваньнях, не папрэш. У дадатак, прэзідэнт дапамог мне разабрацца ў сваёй падсьвядомасьці. Бо ўсе гады беларусізацыі я міжволі лавіў сябе на ўсялякіх нізкіх і нават ганебных думках; пра што не падумаю - усюль альбо сэкс, альбо выпіўка, альбо зьвярыная нянавісьць да ўсяго добрага і сьветлага, што было за часамі эсэсэру. Я ўжо падумаў было, што пайшоў на папраўку, бо расейскую мову ведаю нават лепей за Яго Вялікасьць, дый на ангельскай магу; аднак усё-такі як моцна ўеўся ў арганізм гэты быдлячы ген!

Адным словам, справа была такою. Вялікая колькасьць бацькоў вучняў сярэдняй школы N 22 выказалі жаданьне пазбавіць сваіх дзетак хамскага ўплыву беларускай мовы. Тут патрэбна сказаць, што ў гэтай школе ангельскай мовы не вывучаюць, а вывучаюць нямецкую, і я магу ўявіць, чым забіты галовы бедных дзетак пры такім раскладзе вучэбных праграм. Сказана - і зроблена. Зрабіць было няцяжка, таму што ўзгаданая школа заўсёды была слынна сваёй палітычнай воляй. Былі, праўда, некаторыя, якіх не кранууўся яшчэ сьвет вучэньня Аляксандра Рыгоравіча. Канешне, у гэтым сьвеце яны выглядаюць вельмі непрывабна, можна нават без перабольшваньня сказаць - антысацыяльна. Аднак у нас - дэмакратыя. І ім проста параілі пайсьці куды-небудзь далей, ну, натуральна, пашукаць самастойна адстойнік беларушчыны. Само сабой зразумела, што нічога ў іх не атрымалася, і яны ўласнымі рукамі напісалі адпаведныя заявы. Вось так і трэба абыходзіцца з тымі, хто ня хоча ўздымаць угору свае думкі: цьвёрда і бяз гвалту.

Вялікі Вам дзякуй, паважаныя воргаyы народнай адукацыі! Непакоіць толькі адно: вось гэты самы подлы быдлячы ген. Бо вучні будуць працягваць адукацыю па-руску, аднак па беларускіх падручніках. Колькі можна цярпець? Паважаны ўрад, зрабіце, нарэшце, для падрастаючага пакаленьня наступны крок, а гісторыя і нашчадкі Вас не забудуць.

Сяргей САМАСЕЙ.

КАЛІ Ў БЕЛАРУСІ БУДЗЕ ПАБУДАВАНАЯ ХОЦЬ АДНА БЕЛАРУСКАЯ ШКОЛА?

24 верасьня адбылося асьвячэньне вуглавога камня пад пабудову школы з польскай мовай навучаньня.

Урачыстасьць сабрала шмат высокіх гасьцей з Польшчы: у Горадню адмыслова прыехалі пасол суседняй дзяржавы ў Беларусі Эльжбета Смулэк, старшыня таварыства «Вспульнота Польска» прафесар Анджэй Стэльмахоўскі, віцэ-міністр адукацыі Польшчы Данута Грабоўска. Прысутнічаў на асьвячэньні і генеральны консул Рэспублікі Польшча ў Горадні Марыюш Машкевіч.

Першая на Беларусі школа будуецца на грошы «Вспульноты». За права будаваць школу спаборнічалі 5 польскіх і некалькі гарадзенскіх фірмаў. Пераможцам у конкурсе стаў гарадзенскі будаўнічы трэст N 30, які да першага верасьня 1996 года абавязаны ўзьвесьці першую чаргу аб'екта, які знаходзіцца ў мікраёне Дзевятоўка.

В.ЛЮДВІКОВІЧ.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

АДКРЫТЫ ЛІСТ У АМБАСАДУ ЗЛУЧАНЫХ ШТАТАЎ

Дэмакратычная арганізацыя ветэранаў Беларусі накіравала ў амбасаду ЗША адкрыты ліст з нагоды сумнавядомых падзей са зьнішчэньнем спартовага паветранага шара беларускімі ваякамі і гібелі двух грамадзян ЗША.

ПАСОЛЬСТВА ЗЛУЧАНЫХ ШТАТАЎ АМЕРЫКІ Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

Мы, ветэраны вайны і працы, людзі пэнсыйнага ўзросту, якія трымаюцца ідэі дэмакратызацыі, умацаваньня незалежнасьці і нейтралітэту Рэспублікі Беларусь, глыбока ўзрушаны тым, што адбылося ў небе нашай Бацькаўшчыны. У мірны час загінулі два ні ў чым не вінаватыя грамадзяне Злучаных Штатаў Амерыкі. Інакш, як трагедыяй, гэта не назавеш! Тыя з нас, хто ўдзельнічаў у вайне, ведаюць, як нялёгка ўзьнімаць зброю, каб пазбавіць жыцьця падобнага да сябе, нават калі ён у варожай форме. А тут... Не хапае слоў, каб выказаць наш боль і смутак. Гэта магло здарыцца толькі ў выніку таго, што тыя, хто камандуе войскамі на тэрыторыі Беларусі, жывуць і кіруюцца ранейшымі савецка-бальшавіцкімі ўяўленьнямі аб узаемаадносінах паміж краінамі і народамі, аб патрыятызме.

Мы сурова асуджаем вінаватых у трагедыі. Іх учынак - злачынства, якое супярэчыць хрысьціянскай і агульначалавечай маралі. Забойства ня можа заставацца непакараным!

Выказваем глыбокае спачуваньне родным і блізкім загінуўшых, а таксама іх суайчыньнікам.

21 верасьня 1995 года, г.Менск.

Артур ВОЛЬСКІ, Людміла СЕВАСЬЦЯНЧЫК, Ідэя БАРЦЕНЕВА, Зоя СЯРОВА, Іван КРАСЬНІКАЎ, Ліна МАСАЛКОВА, Вольга ЗАБАВОКАЯ, Анатоль ГРЫЦКЕВІЧ, Фелікс КУЧАР, Аляксандр КАРЫЗНА (усяго больш 50 подпісаў).

У МУС ЧАКАЕЦЦА КАДРАВАЯ ПАДМОГА З АДМІНІСТРАЦЫІ ПРЭЗІДЭНТА

У бліжэйшы час чакаецца адстаўка міністра ўнутраных спраў Юрыя Захаранкі, які выказаў сваю нязгоду з рашэньнем прэзідэнта пазбавіць супрацоўнікаў міліцыі сацыяльных ільгот. На пост міністра ўнутраных спраў прэтэндуюць некалькі кандыдатур. На днях Савет бясьпекі запатрабаваў у кіраўніцтва МУС скласьці даведку на былых супрацоўнікаў гэтага Міністэрства Міхаіла Сазонава і Юрыя Малумава. Нагадаем, што спадар Сазонаў зараз займае пасаду першага намесьніка главы адміністрацыі прэзідэнта, а спадар Малумаў зьяўляецца начальнікам упраўленьня кадравай палітыкі адміністрацыі. Абодва яны вельмі блізкія да Аляксандра Лукашэнкі яшчэ з часоў работы антыкарупцыйнай камісіі. Ня выключана, што прэзідэнт вырашыў умацаваць свае пазіцыі ў МУС, і Міхаіл Сазонаў узначаліць Міністэрства унутраных справаў, а Юры Малумаў стане адным з намесьнікаў міністра.

У РЭСПУБЛІЦЫ, МАГЧЫМА, ПАВЯЛІЧЫЦЦА КОЛЬКАСЬЦЬ УНУТРАНЫХ ВОЙСКАЎ

З колаў, блізкіх да Міністэрства абароны, стала вядома, што 14 верасьня павінна была адбыцца рабочая паездка прэзідэнта ў вайсковы гарнізон у Мар'інай Горцы. Аляксандр Лукашэнка зьбіраўся наведаць раскватэраваную там брыгаду сьпецыяльнага прызначэньня, пазнаёміцца з бытам і ступеньню падрыхтоўкі «спецназовцев». Неадбыўшайся, з нагоды візіта прэзідэнта ў Маскву, Сочы і Кіеў, паездцы папярэднічаў разгляд пытаньня аб павелічэньні колькасьці ўнутраных войскаў МУС Беларусі. Плануецца стварэньне корпуса ўнутраных войскаў з дадатковым раскватэраваньнем адной брыгады і перападначальваньнем Мар'інагорскай брыгады «спецназу» камандуючаму гэтымі войскамі генералу Валяньціну Аголыцу. Пры абмеркаваньні кандыдатуры на пост каманьдзіра корпуса называецца імя былога каманьдзіра 6-й механізаванай брыгады палкоўніка Чачко, які ў жніўні падаў рапарт аб адстаўцы.

СІМ

КАЛІ АБУДЗІЦЦА АЙЧЫНА?

Мінулай ноччу мне прыбачыўся сон. Я заўважыў неверагоднае у маёй роднай Беларусі: ўсе прадпрыемствы няспынна працавалі, усе кіраўнікі няспынна плацілі падаткі, якія істотна не ўплывалі на агульны прыбытак. Кавярні, рэстараны і кіназалы былі штодня перапоўнены. Ніхто не заклікаў маю вольную дзяржаву ўступаць у Саюз Сусьветнага Раздольля, ні ў Супольнасьць Свабодных Рабаўладальнікаў. Кожны суайчыньнік жыў і працаваў як жадаў. Звычайных беларускіх працаўнікоў з павагай сустракалі Канарскія астравы...

І раптам адбылося, бадай самае страшнае, што толькі магло здарыцца ў гэтым жыцьці: я прачнуўся. Жонка пакавала праверанныя ноччу сшыткі, дачка-першакласьніца з баязьлівай надзеяй пытала, ці здолею я сёньня купіць ёй жуйку. Па вуліцы крочылі такія ж, як і я, разгубленыя працаўнікі і бадай кожны маўкліва (!!!) разважаў: як выжыць за дзяржаўны заробак?..

Што ж бачыў я ноччу? Чарговую ўтопію? Фантастычную мрою? Ці ўсё ж звычайную мару, да якой павінен, як заўжды, цэлае жыцьцё імкнуцца кожны? Вуліца маўчала, як і мае спадарожнікі, а падсьвядомасць настойліва распытвала: калі ж абудзіцца Айчына?

Пятро СЯМІНСКІ.

КРАХ ПРАВАВОЙ ІДЭЯЛОГІІ НАМЕНКЛАТУРЫ,

АЛЬБО ЧАМУ АДНЫЯ ЧЫНОЎНІКІ ЗАКОН ШАНУЮЦЬ, А ДРУГІЯ ЗАКОНАМ ГРЭБУЮЦЬ

Цяжка жыць без гумовай дубінкі. Чаму так? Прагматызм, браток, прагматызм. Крах законнасьці ў краіне - зьява наколькі адмоўная, настолькі чаканая і аб'ектыўна заканамерная. У агульным кантэксьце гэта выглядае такім чынам: крызіс сацыялістычнай дзяржаўнасьці прывёў да разбурэньня ўсіх інстытутаў грамадзкага ўладкаваньня. А паколькі права і законнасьць - ці ня самыя галоўныя з іх, то яны першымі і разбураюцца. У гістарычным ракурсе тое самае выглядае гэтак : пры камуністах законнасьці ва ўласным сэнсе гэтага слова не існавала ўвогуле; была на пачатку мэтазгоднасьць, потым законнасьць рэвалюцыйная, потым сацыялістычная, а ў цэлым закон дзейнічаў толькі тады, калі гэта было на карысьць уладзе. Гэта значыць, што крызіс законнасьці пры сацыялізме быў пастаянным, ці перманентным. Таму час перамен, як гаворыцца, непазьбежна паставіў гэтую праблему перад грамадзтвам.

Само сабою, не засталіся ўбаку кіруючыя колы. Менавіта яны першымі адчулі небясьпеку поўнага разбурэньня рэжыму хай скалечанай, але законнасьці. Каб запанаваць над падзеямі, наменклатура пачала праводзіць рэформы ў праваахоўных органах і адначасова перапрацоўваць заканадаўчую базу, праводзіць яе ў адпаведнасьць з новымі рэальнасьцямі жыцьця. У гэты працэс плаўна ўпісаўся развал СССР, які прайшоў практычна бездакорна з юрыдычнага пункта гледжаньня. Беларуская наменклатура хутка адчула смак незалежнасьці, сэнс якой яна ўбачыла ў тым, што справа ратаваньня сваіх прывілеяў пачала залежаць ад рук самой беларускай наменклатуры. І хаця ў кожнага наменклатуршчыка закон выклікаў пачуцьцё недарэчнай дробязі, аднак яны разумелі галоўны сэнс закона: без закона немагчыма сапраўдная стабільнасьць і сапраўдная непахіснасьць іх улады. А калі так, то можна цярпець гэты закон разам з гэтымі юрыстамі. Усё роўна законы ствараюе праз сваіх дэпутатаў сама наменклатура, якія ёй на карысьць, такія і стварыць. Гэтакім парадкам і рухаліся.

І ўсё працягвалася б далей, каб не адна акалічнасьць. Выбары. Важнасьць выбараў наменклатура ацаніць ня здолела. Яна зрабіла стаўку на падачкі выбаршчыкам, у той час, як паказала далейшае разьвіцьцё падзей, у яе інтарэсах было паставіць на недапушчэньне свабоднага волевыяўленьня. Што тут было, звычайнае глупства, недаацэнка (пераацэнка), ці здрада - пакуль таямніца. Галоўнае ня ў гэтым, а ў тым, што галодны выбаршчык ва ўмовах свабоднага волевыяўленьня галасуе непрадказальна.

Як уплывае жабрацтва на законнасьць? Вядома, як. Галоднага выбаршчыкааднымі законамі ўжо не ўтаймаваць. Нізы і вярхі больш ня ў стане жыць па закону. Есьці хочацца, не падпарадкоўваецца выбаршчык, мітусіцца, зброю пралетарыяту шукае. Перад тварам такой небясьпекі наменклатура разьмежавалася, каб аб'яднацца. Тыя, хто аб'яднаўся, прынялі на сябе адказнасьць за абарону асноўных каштоўнасьцяў наменклатуры. Яны будуць за іх змагацца ў любых абставінах і любымі сродкамі. Закон для іх, і раней малацэнны, ва ўмовах баявых дзеяньняў з галодным выбаршчыкам згубіў рэшткі карысьнасьці.

Тая частка наменклатуры, якая разьмежавалася з агрэсіўным крылом, добра бачыць згубнасьць і бесперсьпектыўнасьць наменклатурнай ваяўнічасьці. З памяркоўным крылом можна, у прынцыпе, дамовіцца дэмакратычным сілам, бо бліжэйшыя мэты ў іх аднолькавыя: правесьці свабодныя выбары. Што тычыцца «мілітарыстаў», то іх палітыка відавочна - альбо браць выбары ў «яжовыя рукавіцы» альбо зрываць выбары. Вось гэты прагматызм «мілітарыстаў» прымушае іх у дасканаласьці авалодаць спецсродкам - гумовай дубінкай.

Дык што цяпер? А цяпер колькі слоў пра міліцыю. Высокародную працу робіць міліцыя, сумленныя людзі ў ёй служаць. Любы загад выканаюць, хоць законны, хоць незаконны. Толькі, відаць, ня ўсё добра ў іх гаспадарцы. Бо як інакш можна растлумачыць зьяўленьне на фасадзе будынку абласнога ўпраўленьня ўнутраных спраў, што на вуліцы Акадэмічнай, палітрукоўскага зместу транспаранту: «Законность, справедливость, гуманность». Баюся накаркаць, але, калі міліцыя згубіць сваю высакароднасьць і сумленнасьць, і пачне дзейнічаць па прынцыпу «загад юбэр аллес», то на фасадах будынкаў праваахоўных органаў можа зьявіцца надпіс «Кожнаму сваё».

Сяргей САМАСЕЙ.

ЦІ ВІНАВАТЫЯ БЕЛАРУСКІЯ ВАЙСКОЎЦЫ?

альбо

АРЫГІНАЛЬНАЯ ВЕРСІЯ АБ ЗАБОЙСТВЕ АМЕРЫКАНСКІХ СПАРЦМЭНАЎ...

Чым далей адыходзяць першыя эмоцыі наконт трагедыі ў небе Беларусі, тым болей хочацца верыць, што гэта была толькі прыкрая памылка аднаго-двух-трох эксцэнтрычных вайскоўцаў.

І ў той жа час цяжка зразумець, чаму спарцмэны спачатку атрымалі патрэбны дазвол для ўваходжаньня ў паветраную прастору рэспублікі, потым іх прымусілі спакойна над граніцай (бо былі папярэджаныя польскім бокам) і раптам, праз сотню з гакам кіламетраў, пры пралёце «паблізу дыслакацыі частак ракетных войскаў стратэгічнага прызначэньня» далі каманду на зьнішчэньне. Я асабіста ўпэўнены ў высокіх прафесійных здольнасьцях беларускіх вайскоўцаў, паважаю іх адказную службу і таму газетныя акрэсьлені здарэньня як «наўмыснае забойства» альбо «жаданьне дагадзіць Расеі любым чынам» мяне не задавальняюць. Цяжка паверыць і ў наўмыснае жаданьне вайскоўцаў «падставіць» кіраўніцтва ці ў жаданьне Прэзідэнта ці Урада Рэспублікі Беларусь «паказаць зубы» Эўропе (грамадзянства загінуўшых пілотаў выявілі потым...)

Чаму ж тады так доўга не паведамлялі ў амбасаду ЗША? Што рабілі за гэты час? І ўвогуле, нават праз 10 дзён, 23 верасьня, пасьля візіту прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі ў Расею, Белінфарм піша: «...шэраг прычын і акалічнасьцяў... патрабуе дадатковага і глыбокага дасьледаваньня... з прыцягненьнем экспертных арганізацый ЗША і Расейскай Федэрацыі». Вось гэта нечаканасьць - пры чым тут Расейская Федэрацыя? А раптам... А можа амерыканцаў зьбіў выпадкова не беларускі верталёт, ня нашы хлопцы? Зробім толькі адно дапушчэньне: верталёт быў з расейскім экіпажам з расейскай вайсковай базы на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. Тады прааналізуем разьвіцьцё ўмоўнай сітуацыі: 1) беларускія вайсковыя чыноўнікі не папярэдзілі расейскіх аб пралёце паветраных шароў (бо не абавязаны юрыдычна гэта рабіць); 2) расейскі ж каманьдзір «стратэгічнай часткі» не кансультуецца з гаспадарамі тэрыторыі і дае каманду на зьнішчэньне; 3) беларускія вайскоўцы «post factum» атрымліваюць просьбу «старэйшага брата» ўзяць адказнасьць на сябе, бо апасьля абстрэлу амбасады ЗША ў Маскве нават выпадковае забойства амерыканскіх грамадзянаў расейскімі ваеннымі на тэрыторыі Беларусі зусім не на карысьць складаных адносінам між Расеяй і ЗША; 4) вайсковае і палітычнае кіраўніцтва Рэспублікі Беларусь «подставляет плечо старшему брату» і бярэ на сябе віну і выстаўляе фіктыўныя верталёт, пілота і дакументы аб здарэньні. Для гэтага патрэбны толькі час (вось чаму беларусы не сьпяшаюць і ня просяць прабачэньня, а толькі выказваюць шкадаваньне!)

Атрымаўшы з боку абураных прадстаўнікоў ЗША і Эўропы нават больш палітычных і маральных аплявухаў, чым чакаў Аляксандр Лукашэнка, парушаючы папярэднія планы, імчыць 19-га верасьня ў Маскву, спадзяючыся «па сьвежых сьлядах» на пэўную кампенсацыю нафтай альбо пагашэньнем часткі даўгоў. Віктару Чарнамырдзіну такая неабачлівая палітычна пасьпешнасьць не падабаецца і нічога пэўнага Аляксандр Лукашэнка не атрымлівае. Тады апошні кідаецца (абураны) да «самога» прэзідэнта Расеі і таксама атрымлівае толькі магчымасьць паскакаць на тэнісным корце. Уражаны такой неадэкватнай адплатай Расейскага кіраўніцтва за «высакародны ўчынак вайскоўцаў Беларусі» Аляксандр Лукашэнка для аблягчэньня душы залятае ў Кіеў (неспадзянка для прэзідэнта Кучмы) і з выглядам чалавека, выказаўшага свае «братские чувства» вяртацца дамоў.

А да сьледства па справе забойства спарцмэнаў падключаюць і Расейскую Федэрацыю.

Канешне, гэтая версія можа быць памылковай, але ж так ня верыцца ў непрафесіяналізм і жорсткасьць хлопцаў-беларусаў...

Хочацца верыць у іх самаахвярнасьць для старэйшага брата...

Анатоль БРАТКЕВІЧ.

ЯК БЫЦЦАМ ПЛЮНУЛІ Ў ТВАР

Каментар несьпецыяліста да Указаў Прэзідэнта

Вось і апублікаваны абодва ўказы прэзідэнта, аб якіх так ШМАТ гаварылі яшчэ да іх зьяўленьня: пра скасаваньне ільгот і скарачэньне пенсій. Менавіта так іх называюць у народзе, хаця афіцыйныя назвы ў іх іншыя - больш доўгія і менш зразумелыя. Ужо ёсьць і тлумачэньні чыноўнікаў рознага ўзроўню ў сродках масавай інфармацыі ці каментары сьпецыялістаў. Яшчэ мае адбыцца разьбіральніцтва ў Канстытуцыйным судзе на прадмет вызначэньня законнасьці гэтых і іншых указаў.

Мне ж хочацца падзяліцца з чытачамі некаторымі прыватнымі меркаваньнямі з нагоды аднаго з гэтых указаў. Хай гэта будзе каментар несьпецыяліста.

У ліку тых, каму адменены ільготы, апынуліся «рэабілітаваныя ахвяры палітычных рэпрэсій», г.зн. нешматлікія асобы, якія засталіся жыць, колішнія вязьні сталінскага ГУЛАГу, высланыя і сьпецпасяленцы, сёньня фармальна рэабілітаваныя. Адразу зазначым, што бальшыня нявінных ахвяр бальшавіцкага тэрору рэабілітавана пасьмяротна. І таму ім не патрэбны ніякія ільготы. Тыя, хто дажыў да нашых дзён, у Беларусі не адчуваюць маральнай сатысфакцыі. Бо рэабілітацыя - гэта ня толькі ўзнаўленьне добрага імя, рэпутацыі чалавека, але і ўзнаўленьне ва ўсіх правах (маёмасных, грамадзянскіх).

Што атрымалі ахвяры палітычных рэпрэсій акрамя малазразумелай спраўкі аб рэабілітацыі? «Кампенсацыю» (нельга пісаць бяз двукосься). Вязьні ГУЛАГу - па палове мінімальнай зарплаты за кожны месяц пазбаўленьня волі, а раскулачаныя - па 10 мінімальных зарплат за ўсю нажытую працай маёмасьць, якой іх пазбавілі, калі, як гэта здараецца ў большасьці выпадкаў, сам факт канфіскацыі пацьверджаны дакументальна, а вопіс канфіскаванай маёмасьці адсутнічае.

Толькі нямногім удаецца ўзнавіць і пацьвердзіць ці даказаць сыліс страчаной у сувязі з рэпрэсіямі маёмасьці. Але ў гэтым выпадку «кампенсацыі», налічаная па сьмяхотна заніжаным расцэнкам, можа хапіць хіба што на печку (а быў дом, гаспадарчыя пабудовы, сельскагаспадарчы інструмант, жывёла).

Калі адзін чыноўнік крыўдзе на другога за якую-небудзь публікацыю, ён выстаўляе судовы іск калеге на сотні мільёнаў і нават мільярдаў «зайцоў» (як, напрыклад Г.Карпенка - А.Лукашэнку) за ўчыненую маральную шкоду. Дзяржава ж ня ў стане кампенсаваць нават непасрэдныя матэрыяльныя страты ахвярам палітычных рэпрэсій, ня кажучы ўжо пра маральную шкоду. Ніякія афіцыйныя асобы ад імя дзяржавы не прасілі ў іх прабачэньня. І толькі ільготы (бясплатны праезд у гарадзкім транспарце, пяцідзесяціпрацэнтная скідка на кошт лекаў па рэцэптах, пяцідзесяціпрацэнтная скідка на аплату камунальных паслуг) устаноўленыя ў 90-х гадах, давалі зразумець, што дзяржава прызнае іх пацярпелымі ад дзяржаўнага сваволья і беззаконьня. Зараз і гэта скасавалі. Як быццам плюнулі ў твар.

А між іншым, ільготы колішнім вязьням фашысцкіх концлагераў захаваны як асобам, прыраўняным да ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны. У чым тут розьніца? Гітлераўскія лагеры былі ня горш сталінскіх, а сталінскія - ня лепш за гітлераўскія. У нямецкіх лагерах ніхто з нашых суайчыньнікаў не правёў больш чатырох гадоў, а ў савецкіх - самы масавы тэрмін быў 10 гадоў. У нямецкіх лагерах галодныя людзі працавалі на карысьць Германіі, а ў савецкіх - на карысьць СССР. Вязьні фашысцкіх лагераў не адчувалі патрэбу рэабілітацыі, іх усіх рэабілітаваў Нюрнбергскі міжнародны трыбунал, што асудзіў нацыянал-сацыялістычную партыю, урад і карныя органы Германіі, а рэабілітацыя, г.зн. перагляд спраў былых вязьняў ГУЛАГу працягваецца сорак гадоў, і, дай Божа, каб скончылася ў гэтым стагоддзі.

Каму і навошта спатрэбілася дзяліць вязьняў канцлагераў на «чырвоных» і «белых»? Ці не аднолькава варты спачуваньня іх лёсы? Напрацягу пяці гадоў Асацыяцыя ахвяр палітычных рэпрэсій імкнулася пераканаць дэпутатаў Вярхоўнага Савету дванаццатага скліканьня, што ў вышэйшай ступені справядліва было б прыраўняць рэабілітаваных ахвяр палітычных рэпрэсій да ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны. Але беспасьпяхова. Мяркуючы па ўсім, Вярхоўны Савет трынаццатага скліканьня таксама не адважыцца на такі «подзьвіг». Праўда, ён яшчэ не абраны ў паўнамоцным складзе і невядома, ці будзе абраны ў лістападзе-сьнежні.

А.ФІРСАЎ,
былы вязень ГУЛАГу.

БЗВ ЗАСТУПАЕЦЦА ЗА ВАЙСКОВЫХ ПЕНЬСІЯНЕРАЎ

23 верасьня ў Менску адбылася каардынацыйная рада Патрыятычнага руху «Беларускае Згуртаваньне Вайскоўцаў». Сябры заслухалі старога і новага старшыняў БЗВ, абмяняліся думкамі і вопытам працы. Рада прыняла заяву з нагоды Указа Прэзідэнта па пенсіях, які ўшчамляе правы вайсковых пенсіянераў, абмяжоўвае іх правы і выштурхоўвае за рысу беднасьці. У заяве гаворыцца:

ЗАЯВА КААРДЫНАЦЫЙНАЙ РАДЫ БЗВ

Каардынацыйная рада БЗВ з нагоды абмежаваньня на магчымасьць заробку вайсковых пенсіянераў заяўляе наступнае:

Вайсковыя пенсіянеры зьяўляюцца актыўнымі, адукаванымі, арганізаванымі людзьмі, веды і навыкі якіх вельмі патрэбны нашай Рэспубліцы. Неабгрунтаваныя абмежаваньні на магчымасьць зарабляць ім грошы ў эканамічна цяжкі час прывядзе да страты значай колькасьці настаўнікаў, інжынераў, сьпецыялістаў розных галін народнай гаспадаркі. Каб падрыхтаваць замену тым, хто сёньня за невялікую зарплату прыносіць карысьць грамадству, дзяржава заплаціць больш, чым атрымае ад увядзеньня абмежаваньняў на пенсіі і заробкі пенсіянераў.

КР БЗВ заклікае дзяржаўныя воргана паважаць залаты фонд беларускага народу - яго вайсковых пенсіянераў, не рабіць непрадуманымі крокамі шкоды гаспадарцы рэспублікі і не ствараць сацыяльнай напружанасьці ў грамадзтве.

ДЗЬВЕ ТЫСЯЧЫ «ЗАЙЦОЎ» ЗА ДЖЫНСЫ З ГЕРМАНІІ

Бадай што ніводнае спаборніцтва на стадыёне «Нёман» у Горадні ў гэтым годзе не зьбірала столькі людзей, колькі прыходзіць штодня на галоўную спартыўную арэну горада. З 25 верасьня па 1 кастрычніка чэшская фірма «Эўратрэйд» праводзіць тут распродаж абносак з Нямеччыны.

З самай раніцы людзі выстройваюцца ў доўгую чаргу да дзьвярэй адміністрацыйнага будынку стадыёна ў спадзяваньні купіць за невялікія грошы штосьці з вопраткі. Пераважную колькасьць у чарзе складаюць пенсіянеры ды маладыя маці з дзецьмі. Дзіцячыя рэчы карыстаюцца асаблівым попытам, бо ў крамах і на кірмашы каштуюць занадта дорага.

Супрацоўнікі фірмы пільна сочаць, каб лепшыя рэчы не скупілі гуртавікі, якія на кірмашы прададуць тавар значна даражэй. Для астатніх людзей абмежаваньняў няма - купляй што хочаш і колькі хочаш!

Па словах камерцыйнага дырэктара «Эўратрэйда» сп.Яўгена Сажыча, звыклы на Захадзе продаж абносак у нас зьяўляецца справай ня надта выгаднай. Каля 30% рэчаў, прывезеных у Горадню, мінулы раз прыйшлося фактычна выкінуць. Напэўна, так будзе і на гэты раз, бо сваімі вачамі даявлося ўбачыць джынсы, у якіх замест каленаў былі дзьве вялізныя дзіркі, а, прабачце, зад выглядаў так, быццам яго расстралялі з буйнакаліберната кулямёта. Нават за тыя дзьве тысячы зайцоў, якія значацца на цэньніку, іх наўрад ці хто возьме.

Таму гандаль спажытымі рэчамі для фірмы зьяўляецца ўсяго толькі рэкламнай кампаніяй, сродкам уваходу на беларускі рынак. У бліжэйшы час «Эўратрэйд» зьбіраецца прадстаўляць на ім, відаць, ня толькі абноскі. І тады прадаўцам фірмы ня прыйдзецца гідліва моршчыцца, абслугоўваючы даведзеных да жабрацкага стану пеньсіянераў.

В.Р.

ПЕРШАЙ СТАЛІЦЫ ВКЛ - 950 ГАДОЎ!

Гэтай урачыстай даце, а таксама 400-годдзю герба горада, нададзенага Навагрдку паводле магдэбургскага права ў 1495 годзе былі прысьвечаныя на мінулым тыдні сьвяточныя мерапрыемствы, у праграме якіх былі IV Навагрудзкія чытаньні, сьвяточны кірмаш, гульні, канцэрт майстроў самадзейнасьці і іншыя імпрэзы.

У сьвяце прымала ўдзел дэлегацыя з польскага пабраціма Наваградка - Эльблонга, якую ўзначальваў прэзідэнт гэтага горада Вітальд Гінтаўд-Дэвалькоўскі.

Р.ВАЙТОВІЧ.
Фота М.АНІШЧАНКІ

Памятны знак з выявай герба Наваградку

ЛЮДЗІ РАЗЫШЛІСЯ, А ПЫТАНЬНЕ ЗАСТАЛОСЯ

6 верасьня адбылася канферэнцыя працоўнага калектыву гарадзенскага завода такарных патронаў. Асноўнымі ў парадку дня значыліся пытаньні аб парушэньні тарыфнага пагадненьня калектыўнага дагавора па тэрмінах выплаты зарплаты і аб выражэньні недаверу дырэктару прадпрыемства А.Фралову, а таксама аб рэгістрацыі СП «Тытан».

Пачынаючы канферэнцыю, старшыня прафкаму В.Апешаў спыніўся на ўнутраных прычынах таго, што завод апынуўся ў складаным эканамічным становішчы. Імі, на яго думку, зьяўляецца павелічэньне затрат працы на выраб прадукцыі і зьніжэньне аб'ёму яе выпуску. Ён таксама нагадаў, што страты прадпрыемства за 7 месяцаў складаюць 1,264 мільярда рублёў, што зарплата за апошнія месяцы выплочваецца з затрымкай больш чым на паўтара месяца. Акрамя таго, па яе памеру завод такарных патронаў - аўтсайдэр сярод прамысловых прадпрыемстваў горада, таму «жабрацтва пасялілася ў кватэрах нашых работнікаў».

Затым выступалі прадстаўнікі адміністрацыі завода, мясцовых улад, Міністэрства прамысловасьці. Яны ўспаміналі пра развал Саюзу, гаварылі пра тое, што прадпрыемства стала «закладнікам часу», пра адсутнасьць абаротных сродкаў, інфляцыю, павышэньне цэн на энергарэсурсы. Дзеля паляпшэньня становішча прадпрыемства прапаноўвалася закрыць нерэнтабельныя падразьдзяленьні, вырашыць пытаньне з нерухомасьцю і абсталяваньнем (штосьці закансерваваць, штосьці прадаць), перадаць дзіцячыя садкі аддзелу адукацыі, стварыць СП па вырабу лічыльнікаў, арганізаваць фірменны гандаль і іншае. Прагучалі і такія думкі: хаця і ёсьць пэўныя недахопы ў адміністрацыі, «у дырэктара не было часу праявіць сябе» і, нават, «зараз як ніколі неабходная разумная дыктатура дырэктара», што ўсё хутка наладзіцца і трэба проста працаваць.

Апошняе, зразумела, выклікала абурэньне ў шэрагу ўдзельнікаў канферэнцыі, бо яны згодны працаваць, але ім не заўсёды даюць такую магчымасьць. Таму яны гаварылі, што нельга надалей «цярпець безгаспадарчасьць кіраўніцтва», што «дырэктар звальвае ўсё на намесьнікаў, а намесьнікі без дырэктара нічога ня могуць вырашыць». Успаміналі і пра парушэньні калдагавора і пра тое, што ствараліся такія вытворчасьці, якія нічога акрамя страт прадпрыемству не прынеслі, і пра тое, што дырэктар не цікавіцца клопатамі рабочых. Шмат увагі было зьвернута і на СП. Рабочыя проста ня ведаюць, навошта яно ствараецца, якая карысьць ад яго будзе заводу, таму пры галасаваньні мала хто падтрымаў ідэю аб яго стварэньні. Потым канферэнцыяй была дадзена згода даручыць прафкаму вырашыць пытаньне наконт перадачы дзіцячых садкоў аддзелу адукацыі.

Перад галасаваньнем аб выражэньні недаверу дырэктару прадпрыемства выступіў ён сам. А. Фралоў, у прыватнасьці, сказаў аб жаданьні «выцягнуць завод», неабходнасьці зрабіць больш прадукцыі, спрацаваць больш прыбытковаі што ён «шчыра хацеў захаваць калектыў». Дырэктар таксама адзначыў: «Мае намесьнікі працуюць на надзеі, а не за зарплату».

Калі было вырашана правесьці патаемнае галасаваньне аб даверы дырэктару, высьветлілася, што няма кворуму (нехапала шасьці чалавек) для яго правядзеньня. Некаторыя прапаноўвалі ўсё ж такі галасаваць, і каб астатнія зрабілі гэта на наступны дзень. Але ім патлумачылі, што так рабіць нельга. Намесьнік старшыні аблвыканкаму А.Пашкевіч унёс прапанову даць магчымасьць дапрацаваць адміністрацыі да канца года, каб потым яна зрабіла справаздачу, а мэр горада Г.Круленка - усё ж такі прагаласаваць, але толькі «дзеля інфармацыі». На што не было сказана ні «так», ні «не». Людзі папросту разышліся.

«Правильной дорогой идёте, товарищи!»

А.ДУК.

ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ ПА-ГАРАДЗЕНСКУ

Дванаццаты адкрыты аўкцыён па продажу аб'ектаў гарадзкой камунальнай уласнасьці ў Горадні, які адбыўся ў лялечным тэатры, адрозьніваўся ад папярэдніх. На таргах, акрамя арганізатараў, гледачоў, удзельнікаў і мясцовых журналістаў, прысутнічалі таксама карэспандэнты сродкаў масавай інфармацыі са сталіцы. Яны на свае вочы ўбачылі, што такое малая прыватызацыя па-гарадзенску, якім чынам у адкрытай, канкурэнтнай барацьбе аб'екты атрымліваюць новых уласьнікаў.

Пасьля таргоў адбыўся брыфінг. Намесьнік старшыні гарвыканкаму В.Лаўцэль адзначыла, што ў цэлым арганізатары аўкцыёну задаволены яго вынікам. З васьмі выстаўленых на таргі лотаў пяць пайшлі з малатка. Сярод іх правы на 10-гадовую арэнду памяшканьняў харчовай крамы N 35 па вуліцы Горкага і камісійнай на вуліцы К.Маркса прадаздзены за 650 і 130 мільёнаў рублёў пры пачатковай цане 205,6 і 2 мільёны рублёў адпаведна. На такі ж тэрмін атрымала новага ўласьніка і памяшканьне атэлье «Аэліта» па вуліцы Горкага. Яно прададзена за 39 мільёнаў рублёў (стартавая цана - 9,4 мільёна). Упершыню на аўкцыён было выстаўлена права забудовы па вуліцы Васілька. І зьявіўся жадаючы набыць яго, заплаціўшы 36 мільёнаў рублёў, гэта значыць у 12 разоў больш за пачатковую цану.

Яшчэ тры аб'екты (харчовая крама па вуліцы Даватара, будынак крамы па вуліцы Рагачэўскага і рэстаран «Ластаўка») пакуль захавалі свой статус. Але можна меркаваць, што і яны калі-небудзь будуць прададзены, як будынак па вуліцы Васілька, 34. Ён выстаўляўся ужо ў чацьвёрты раз. Таму стаць яго ўласьнікам можна было, прапанаваўшы на 10 працэнтаў больш за пачатковую цану (240,6 мільёна рублёў), што і было зроблена. Тым больш, што попыт на аб'екты камунальнай уласнасьці ў Горадні, па словах начальніка аддзела па прыватызацыі і кіраваньню дзяржмаёмасцю гарвыканкаму У.Чабатарэвіча, устойлівы. Есьць спадзяваньне, што ён захаваецца і ў далейшым. Аўкцыён яшчэ раз паказаў, што чым ніжэйшая стартавая цана аб'екта, тым больш прыбаўкі ён для пакупніка, і тым больш па высокай цане можа быць прададзены. Але, на жаль, арганізатары таргоў, як паведаміла В.Лаўцэль, ня могуць самастойна вызначыць гэтую цану. Хаця вельмі добра было б, каб шэраг аб'ектаў, якія патрабуюць тэрміновага рамонту, рэстаўрацыі, як мага хутчэй зьмянілі ўласьніка, бо ў горада няма грошай на гэта і невядома, калі яны будуць. В.Лаўцэль сказала, што атрымаць у выніку аўкцыёна грошы - не асноўная мэта, галоўнае, каб аб'екты выкарыстоўваліся належным чынам.

Зараз існуе практыка продажу шэрагу аб'ектаў з умовамі. Але інакш паступаць пакуль нельга, улічваючы насьцярожанае стаўленьне значай часткі насельніцтва да працэсу прыватызацыі, хаця людзі паступова разумеюць, што гэта справа вартая. І калі ўзяць тую ж краму, то без умовы захаваньня профілю аб'екта на пяць гадоў і колькасьці працоўных месцаў на два гады, то невядома, як новы гаспадар выкарыстае яго. Хаця рынак павінен вызначаць, як выкарыстоўваць аб'ект», -падкрэсьліў У.Чабатарэвіч.

Пакуль разам з аб'ектамі новым уласьнікам прадаюцца і іх даўгі. Што з імі рабіць? Пакідаць працоўным калектывам? Дык яны будуць пераконваць разьдзяржаўленьню. Ды і не заўсёды калектыў павінен у даўгах, бо існуе дзяржаўная цэнавая палітыка, сістэма падаткаў, высокая арэндная плата, вялікія працэнтныя стаўкі па крэдытах. Пакрыць даўгі за кошт бюджэту? Дык адкуль узяць на гэта грошы? Пэўныя надзеі ўскладаюцца на тое, што нарэшце запрацуе Закон аб банкрутстве.

Аўкцыёны прыносяць вялікую карысьць гораду, улічваючы, што няма грошай на рамонт аб'ектаў і таму ў першую чаргу на таргі выстаўляюцца стратныя прадпрыемствы. Важна і тое, што ў выніку гарадзкі бюджэт папаўняецца значай сумай грошай. І, напэўна, галоўнае, што новыя ўласьнікі па-гаспадарску выкарыстоўваюць набытае, упрыгожваюць горад і дбаюць пра якаснае абслугоўваньне кліентаў. У гэтым і пераканаліся журналісты, для якіх была арганізавана экскурсія па разьдзяржаўленых аб'ектах.

А.ДУК.

КОНЬ - НЕ РАСКОША, А СРОДАК ПЕРАМЯШЧЭНЬНЯ

Усё часьцей на шляхах, што вядуць у Шчучын, можна сустрэць фурманкі, запрэжаныя коньмі.

Рэч у тым, што аўтобусны транспарт амаль спынены. Нават з вялікіх вёсак да райцэнтру ў дзень прыходзіцца ня болей аднаго маршруту. Вось і змушаны калгаснікі выкарыстоўваць чатырохкапытных. Найбольш заможныя вяскоўцы пачалі купляць і заводзіць коней у сваіх гаспадарках. Кошт адной дарослай жывёліны -каля чатырох мільёнаў «зайцоў», жарабяці - у чатыры разы таньней.

Х.КАМЕНСКІ.

СУМЕЖЖА

КРОК ДА ЭКУМЕНІЗМУ

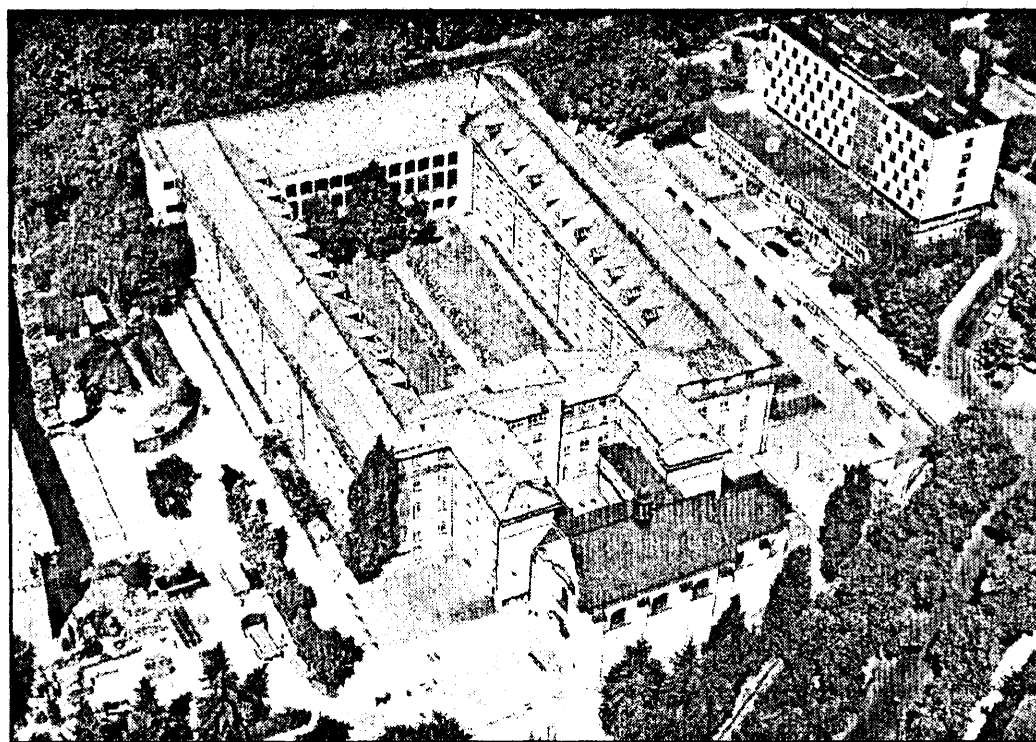
20-21 верасьня ў горадзе Люблін ладзіўся міжнародны навуковы сімпозіум, прымеркаваны да надыходзячых 400-х угодкаў Берасьцейскай царкоўнай Вуніі.

Арганізатарамі і фундатарамі канферэнцыі сталі тры польскія ўстановы: Інстытут гісторыі касьцёлу, Інстытут экуменістычны і Люблінскі каталіцкі універсітэт. У мурах апошняга і праходзілі паседжаньні . Даволі прадстаўніча выглядаў склад удзельнікаў сімпозіуму: у абмеркаваньні праблемаў узялі ўдзел вядучыя даследчыкі з Украіны, Беларусі, Польшчы. Горадню рэпрэзэнтавалі чацьвёра навукоўцаў купалаўскага універсітэту.

На пачатку прысутных блаславіў Апостальскі нунцый Юзэф Кавальчык, пасьля чаго пачаліся даклады. Багата часу было адведзена на дыскусіі. Пры гэтым асаблівую пікантнасьць спрэчкам надавалі выхады на трыбуну прадстаўніка Маскоўскага патрыярхату пратаірэя Віталя Баравога (ён зьяўляецца адным з бліжэйшых дарадцаў Алексія II і адказвае за сувязі РПЦ з заходнім сьветам). Цікава, што шаноўны герарх некалькі разоў цьвердзіў, што ён адстойвае інтарэсы не Расеі, а Беларусі (?!). Выявілася, што сп.Баравы - ураджэнец нашай зямлі і атрымаў у свой час адукацыю ў Вільні.

Грунтоўнае спавешчаньне на тэму ўплываў вуніяцтва на мастацкі жывапіс выклаў Юры Хадыка. Менскі прафесар падмацаваў свае высновы цэласнай слайдавай праграмай.

Ня дзіва, што пад час дыспутаў гучалі самыя палярныя ацэнкі - ад непрыхаванай апалагетыкі Берасьцейскай вуніі, да асуджэньня падзеяў 1595-1596 г.г. Бясспрэчна адно: Вунія сапраўды пачыналася як палітычна-царкоўны рух, а працягвалася (і працягваецца!) як гістарычна абумоўлены лёс украінскага і беларускага народаў.

Будынак Люблінскга каталіцкага універсітэту з касцёлам, у якім на другі дзень сімпозіума адбылася супольная імша для ўкраінцаў і беларусаў.

Нягледзячы на адрозьненьні ў поглядах, шмат увагі надавалася праблемам экуменічнага руху, паразуменьня паміж канфесіямі. «Калі ня будзе дыялогу паміж Усходняй і Заходняй цэрквамі - Эўропа можа пераўтварыцца ў суцэльныя Балканы», - слушна заўважыў адзін з выступоўцаў. У гэтым сэньсе ўдзельнікі сімпозіуму былі адзінадушнымі і зрабілі свой унёсак у экуменічны працэс.

Хельмут КАМЕНСКІ.

БЕЛАРУСЬ НЕ ПАКІДАЕ БЕЗ УВАГІ ЛАКАЛЬНЫЯ КАНФЛІКТЫ Ў СЬВЕЦЕ

Савет Бясьпекі разьбірае зараз факты ўдзелу беларускай авіякампаніі «Трансавіяэкспарт» у пастаўках узбраеньня ў Югаславію. Экіпажы самалётаў ІЛ-76, перададзеныя кампаніі з віцебскай транспартна-авіяцыйнай дывізіі ў 1993 годзе, выконваюць рэйсы па заказу французкай фірмы «Эфіс» у Скоп'е. За гэтыя палёты беларускія авіятары атрымоўваюць па паўтары тысячы долараў у месяц. Акрамя таго, ёсьць дадзеныя аб тым, што каля паўтара года экіпажы Міністэрства абароны Беларусі знаходзяцца ў Сьерра-Леонэ, дзе зараз склалася складаная ваенна-палітычная абстаноўка. У верасьні структурам КДБ Беларусі дадзена ўказаньне выяўляць асоб, жадаючых стаць наёмнікамі. А таксама прымаць меры для таго, каб не дапусьціць іх выезду ў «гарачыя кропкі».

КАМІСІЯ ЭЎРАПЕЙСКАГА САЮЗУ ЗАНЕПАКОЕНА СІТУАЦЫЯЙ У БЕЛАРУСІ

У Менск прыбыла дэлегацыя Эўрапейскага Саюзу на чале з намесьнікам старшыні камісіі ЭС па сувязям з краінамі СНД Клаўсам Шнайдэрам. Мэта візіту - вывучэньне палітычнай і эканамічнай сітуацыі ў рэспубліцы.

Раніцай 25 верасьня дэлегацыя ЭС сустрэлася са старшынёй камісіі Вярхоўнага Савету па прамысловасьці Уладзімірам Новікам. Па словах спадара Новіка, у ходзе сустрэчы былі закрануты праблемы правядзеньня эканамічных рэформ у Беларусі, паўторных парламанцкіх выбараў, а таксама абмяркоўваўся факт забароны прэзідэнтам Свабоднага прафсаюзу. Уладзімір Новік заявіў, што члены камісіі ЭС выказалі занепакоенасьць сітуацыяй у Беларусі і перадалі намер Эўрапейскага Саюзу аказаць рэспубліцы дапамогу ў пераадоленьні крызісу. Аднак, паводле спадара Новіка, ЭС можа выдзяліць Беларусі 55 мільёнаў экю пры ўмове далейшага працягу эканамічных рэформ, а таксама пры наяўнасьці ў краіне рэальнай парламанцкай супрацьвагі выканаўчай уладзе.

СІМ

«НАША НІВА» БУДЗЕ ЖЫЦЬ

У Менску створаны беларускі гуманітарны фонд «Наша Ніва». Галоўная мэта ягонай дзейнасьці - спрыяць стварэньню на Беларусі незалежнай інфармацыйнай прасторы, заснаванай на дэмакратычных каштоўнасьцях. Сярод іншых мэтаў - насычэньне беларускай інфармацыйна-культурнай прасторы сусьветнай культурнай інфармацыяй, а таксама спрыяньне працэсам інтэлектуальнага і культурнага абмену.

Фонд «Наша Ніва» зоймецца вырабам і распаўсюджваньнем у сьвеце інфармацыі пра Беларусь, а па Беларусі - пра замежжа.

Мэты, безумоўна, надзённыя. Бо сёньня нашая краіна цалкам знаходзіцца ў інфармацыйным полі Расеі. Афіцыйныя беларускія mass media аднабаковыя, а часам ня грэбуюць дэзінфармацыяй. У сьвеце мала ведаюць пра Беларусь, а беларусы даведваюцца пра сьвет пераважна праз расейскія, так бы мовіць, акуляры. Дарэчы, Фонд адмаўляецца ад удзелу у палітычных партыях і рухах.

Калі канкрэтызаваць будучую працу гуманітарнага фонду «Наша Ніва», дык у ягоным абсягу адукацыйная, выдавецкая і перакладчыцкая дзейнасьць, стымуляваньне літаратурнага працэсу. Будуць ажыцьцяўляцца праекты ў галіне інфармацыі, культуры і навукі.

Але першая задача - гэта працягнуць выпуск газеты «Наша Ніва», якая мае фінансавыя цяжкасьці. У верасьні, між іншым, плануецца выхад наступнага нумару ў павялічаным аб'ёме.

Устаноўчы сход фонду адбыўся ў нацыянальным навукова-асьветніцкім цэнтры імя Скарыны, дзе новы фонд і будзе пакуль мясьціцца.

Сярод яго заснавальнікаў вядомыя літаратары, між іншым, Уладзімір Адамчык і Уладзімір Арлоў. Прэзідэнтам абраны Сяргей Дубавец, а выканаўчым дырэктарам - Алег Дзярновіч. Усіх заснавальнікаў - 12. Яны жывуць ня толькі ў Менску, але таксама ў Вільні, Віцебску, Магілёве, Гомелі і Горадні.

Фонд «Наша Ніва» адкрыты для ўдзелу іншых грамадзянаў і арганізацый.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ.

АБЛАСНОЙ БІБЛІЯТЭЦЫ - 165 ГАДОЎ

17 верасьня споўнілася 165 год з дня заснаваньня Гарадзенскай публічнай бібліятэкі, спадкаемніцай якой зьяўляецца цяперашняя абласная бібліятэка імя Я.Карскага. І, хаця гісторыя ў яе вялікая, сучасны стан бібліятэкі жадае лепшага.

З 1992 года намецілася тэндэнцыя да зьмяншэньня паступленьняў у кніжны фонд. Так у 1993 годзе ў параўнаньні з папярэднім паступіла на 6618 экзэмпляраў выданьняў менш, у тым ліку кніг на 2936, а ў 1994 годзе - на 10436 экзэмпляраў (кніг - на 6335). Выклікана гэта недастатковым фінансаваньнем бібліятэкі, распадам цэнтралізаванага забесьпячэньня бібліятэчнага фонду літаратурай, выдадзенай у краінах бліжняга замежжа (летась у параўнаньні з 1993 годам колькасьць паступленьняў у кніжны фонд зьменшылася на 95 працэнтаў). З-за малога тыражу і нявырашанасьці пытаньня камплектаваньня бібліятэкі выданьнямі недзяржаўных выдавецтваў яны не заўсёды трапляюць у бібліятэку. Намесьнік дырэктара бібліятэкі Л.Мальцава адзначыла, што, калі краіна праз пэўны час стане на ногі, то праблемы ў камплектаваньні, якія дапускаюцца зараз, не кампенсуюцца ніколі. І можна лічыць, што чытач страціў іх назаўсёды. Практычна не набываецца літаратура забаўляльнага характару. І, хаця работнікі бібліятэкі стараліся выконваць Закон аб мовах, яна ня стала нацыянальнай. З 591630 экзэмпляраў выданьняў, якія знаходзяцца ў яе фоньдзе, толькі 45378 зьяўляюцца беларускамоўнымі.

Улічваючы, што абласная бібліятэка зьяўляецца ўніверсальнай і асноўная частка літаратуры - галіновая, вялікая колькасьць чытачоў цікавіцца выданьнямі эканамічнага, юрыдычнага характару. Не заўсёды ўдаецца задаволіць іх патрэбы, і ня толькі з-за недахопу сродкаў для яе набыцьця, але і з прычыны арыентаванасьці выдавецтваў на выпуск кніг «лёгкага жанру». Застаецца слабой матэрыяльна-тэхнічная база. Акрамя таго, бібліятэка імя Я.Карскага - адзіная ў краіне абласная бібліятэка, якая ня мае тыповага будынку і яе аддзелы знаходзяцца ў розных кутках горада, што стварае дадатковыя нязручнасьці.

Тым ня менш, абласная бібліятэка карыстаецца вялікай папулярнасьцю ў чытачоў. Штогод яе паслугамі карыстаюцца звыш 37 тысяч чалавек, якім выдаецца каля 750 тысяч выданьняў. А аддзел перыядычных выданьняў ужо на пачатак трэцяга квартала выканаў гадавы план наведваньняў. Л.Мальцава лічыць, што «зараз, як ніколі, бібліятэка патрэбна людзям, хаця б таму, што ня кожны можа за сваю зарплату набыць тыя выданьні, якія жадае».

Акрамя таго, абласная бібліятэка зьяўляецца ня толькі месцам, куды чалавек прыходзіць, каб узяць кнігу ці газету, але і культурным асяродкам. Аддзелам масавай работы і інфармацыі праводзяцца розныя мерапрыемствы: літаратурна-музычныя кампазіцыі, літаратурныя вечарыны, сустрэчы з цікавымі людзьмі, агляды літаратуры. Пры бібліятэцы ў кастрычніку мінулага года створаны клуб «Сучасьніца», які аб'ядноўвае жанчын featureрознага ўзросту; ужо адзінаццаты год дзейнічае клуб «Літаратурныя чацьвяргі», члены якога вывучаюць скарбы сусьветнай літаратуры.

А.ДУК.

ТВЛ-аўскі ДЭСАНТ У ЛЕПЕЛІ

15-17 верасьня ў невялічкім гарадку Лепель Віцебскай вобласьці праходзіў фестываль беларускай паэзіі і песьні «Лепельскія алітэрацыі-95», арганізаваны супольнымі намаганьнямі Таварыства Вольных Літаратараў (ТВЛ), лепельскага аддзелу культуры, літаб'яднаньня «Выток» і мясцовых фундатараў. Падобную імпрэзу ў 1993 годзе спрабавала зладзіць мясцовая паэтка Вера Бародзіч. Мабыць той прыватны хэпенінг на лепельскіх азёрах і быў першым крокам да больш значнай і маштабнай сёлетняй акцыі, якая набыла розгалас у літаратурна-мастацкім асяроддзі і сродках масавай інфармацыі.

Не сакрэт, што пасьля развалу Бюро прапаганды мастацкай літаратуры пры Саюзе пісьменьнікаў Беларусі непасрэдныя кантакты чытачоў з літаратарамі, асабліва на правінцыі, перарваліся. А, дзякуючы «высокапрафесійнаму і кваліфікаванаму» ўраду ды «народнаму» прэзідэнту, пачалі зачыняцца бібліятэкі, клубы, скарачацца супрацоўнікі ўстаноў культуры. Здавалася б, у такіх жахлівых умовах застаецца адно пакласьці рукі ды паволі паміраць. Аднак айчынная культура назапасіла вялікі патэнцыял і мае яшчэ сілу для самазахаваньня й самаўзнаўленьня. Асабліва, калі ініцыятыву праяўляюць маладыя рупліўцы.

У Лепель зьехаліся літаратары амаль з усіх куткоў Беларусі. Прычым, многія творцы належаць да розных суполак і згуртаваньняў, як, напрыклад, Уладзімір Арлоў (ПЭН-цэнтр), Ірына Жарнасек і Навум Гальпяровіч (Саюз пісьменьнікаў Беларусі), Алесь Аркуш, Славамір Адамовіч, Юры Гумянюк, Ігар Сідарук (Таварыства Вольных Літаратараў) ці Сяргей Мінскевіч, Зьміцер Вішнёў, Ільля Сін (рух «Бум-бам-літ») і г.д. Гэта абсалютна не перашкаджала ім выступаць усім разам. Наадварот, у падобнай стракатасьці і рознабаковасьці адчуваецца пэўная моц і карысьць, бо здаўна вядома, што ў адзінстве - сіла. Акрамя паэтаў і празаікаў у імпрэзе прынялі ўдзел вядомыя музыкі: экс-вакаліст рок-гурта «Мроя» Лявон Вольскі і лаўрэат фестывалю «Славянскі базар» Ален. Творцы выступілі ў мясцовых школах і тэхнікуме, наведалі аграфірму «Белая Русь», зладзілі імправізаванае шоў у лепельскім Доме культуры. Шчырая публіка вельмі цёпла вітала вядомых гасьцей. Акрамя гэтага, літаратары правялі «круглы стол», прысьвечаны праблемам сучаснага літаратурнага працэсу на Беларусі.

Застаецца дадаць, што фестываль «Лепельскія алітэрацыі-95» быў своеасаблівай падрыхтоўкай да міжнароднай канферэнцыі «Літаратурны працэс: рэцыдывы посттаталітарнай маргінальнасьці», якая адбудзецца пад эгідай ТВЛ 4-5 лістапада ў Полацку.

Людвік САРОКА.

Сяргей ЁРШ

БЕЛАРУСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ РЭЗЫСТАНС У ГАДЫ ДРУГОЙ СУСЬВЕТНАЙ ВАЙНЫ

(Працяг. Пачатак у №№33-34)

5. БНП - АВАНГАРД БЕЛАРУСКАЙ КАНСЬПІРАЦЫІ

Дзесьці напрыканцы 1941 г. у пачатку 1942 г. адбылася структурная перабудова падпольля БНП. Ксёндз Гадлеўскі прыступае да арганізацыі ўжо нелегальнага антыфашыстоўскага й антыкамуністычнага «Беларускага Народнага Фронту». Гэта была вельмі пашыраная арганізацыя, якая «аб'ядноўвала вялікі круг беларускай інтэлігенцыі і шляхам вуснай прапаганды выясьняла ўсю шкоднасьць нямецкай палітыкі». Г.Няміга адзначае, што кс.В.Гадлеўскі тварыў БНФ «адначасна з школьнай дзейнасьцю (ён быў Генеральным школьным інсьпектарам - С.Ё.), а часта і пры ейнай дапамозе». Я.Каранеўскі (псеўда Станіслава Станкевіча) піша, што БНФ інсьпіраваў «усе выступленьні беларускіх легальных дзейнікаў у абароне беларускага народу. Гэтак, напрыклад, з яе ініцыятывы на зьезьдзе кіраўнікоў Беларускай Народнай Самапомачы ў Менску 21.3.1943 неспадзявана для немцаў і пастаўленага імі шэфа гэтае арганізацыі было зложана дамаганьне злучэньня ўсіх беларускіх этнаграфічных земляў і прызнаньня дзяржаўнай незалежнасьці Беларусі». (часопіс «Рух» (Нямеччына), 1946, N 1).

В.Пануцэвіч піша, што Беларуская Незалежніцкая Партыя была часткаю БНФ, у іншым выпадку выдзьвігае версію пра існаваньне дзьвюх незалежніцкіх партый.

Кіраўніком БНП становіцца Родзька. На думку кс.Гадлеўскага, партыя павінна была працаваць сярод моладзі й беларускіх нацыянальных партызанаў, а таксама вайскоўцаў самааховы й паліцыянтаў.

У ліпені 1942 года ў Менску ў доме Ю.Саковіча адбыўся зьезд БНП. Многія лічылі, што гэта быў устаноўчы зьезд і толькі Родзька, Гінько й пару іншых ведалі пра існаваньне партыі з 1937 г. На зьезьдзе зайшла дыскусія аб назве арганізацыі. Саковіч прапанаваў назву Грамады, але большасьць падтрымала «Беларускую Незалежніцкую Партыю». Праграма й статут, якія прапанаваў Родзька, не былі поўнасьцю прынятыя й перапрацоўваліся сябрамі ЦК.

У Цэнтральны Камітэт БНП увайшлі наступныя асобы: У.Родзька -старшыня ЦК, Б.Рагуля - каманьдзір наваградзкага Беларускага эскадрону, Міхась Рагуля (псеўда «Чорны») - рэдактар віцебскай газеты «Беларуская старонка», Янка Гінько - кіраўнік БНС у Глыбокім, Францішак Аляхновіч (савецкая выведка называла яго «правай рукой» ксяндза Гадлеўскага) рэдактар віленскай газеты «Bielaruski holas», Аляксей Сянькевіч - рэдактар газеты «Голас вёскі», Рыгор Зыбайла - кіраўнік БНС у Слоніме, Ю.Саковіч - кіраўнік Менскага акруговага камітэту БНП. У ЦК ужо тады маглі ўвайсьці Дзьмітры Касмовіч і Міхаіл Вітушка, якія знаходзіліся ў Смаленску, Хведар Ільяшэвіч - рэдактар беластоцкай газеты «Новая дарога».

БНП выдае й распаўсюджвае антынямецкія лістоўкі, а са студзеня 1943 года - «Бюлетэнь БНП» (яго рэдагаваў М.Рагуля). Беларускай кансьпірацыяй выкарыстоўвалася й беларуская легальная прэса, з дапамогай якой падтрымліваўся пастаянны кантакт паміж незалежнікамі ў Берліне, Варшаве, Менску, Вільні, Празе, Парыжы і Осла. Рабілася гэта праз зашыфраваную перапіску, дзеля чаго выкарыстоўваліся рубрыкі «Шукаюць» і «Наша пошта», а таксама некаторыя артыкулы. Перапіска гэтая існавала ў тых газетах, рэдактарамі якіх былі сябры нацыянальнага падпольля (берлінская «Раніца» - В.Тумаш, М.Шкялёнак і інш., менскі «Голас вёскі» - А.Сянькевіч, віленскі «Bielaruski holas» - Ф.Аляхновіч, беластоцкая «Новая дарога» - Хв.Ільяшэвіч і інш.)

БНП праводзіла агітацыю й сярод савецкіх партызанаў. Пісьменьнік У.Калесьнік успамінаў, як трапіў яму ў рукі ў Налібоках «прысланы невядома кім ворган Беларускай Незалежніцкай Партыі «Бюлетэнь». Выданьня таго я ня мог прачытаць, ляжаў паранены, у зямлянцы было цёмна. Папрасіў у мяне начальнік штаба Чубрык пачытаць і не вярнуў. Хтосьці ў яго сьцібрыў. Мабыць, трапіў «Бюлетэнь» асобааддзельцам у рукі». (часопіс «Беларусь», 1994, N 10).

У сьнежні 1942 г. беларуская кансьпірацыя панесла цяжкую страту - нямецкім гестапа быў арыштаваны й расстраляны кс.Гадлеўскі. Парыжская газета «Беларускія навіны» пісала 25 сьнежня 1945 г.: «[гестапаўцы] доўга Яго мучылі, дабіваючыся выдачы кіраўнікоў правінцыяльных групаў, якія ўжо актыўна дзеялі супраць акупанта.

Але дарма! Гадлеўскі памёр так, як паміраюць вялікія змагары, як памёр Кастусь Каліноўскі.

Сваім жыцьцём Ён прыкрыў усе сьляды і ніткі кансьпіратыўнай арганізацыі. Кінутая Ім ідэя - заснаваная Ім БНП - разгортвала сваю працу ад Смаленску аж да Берліну, і акупанты ня выкрылі яе кіраўнікоў, аж да свайго собскага скананьня.

Постаць Гадлеўскага застанецца ў Беларускім Вызвольным Руху як адна з бліскучых постацяў - нязломнага барацьбіта, вялікага Патрыёта і Вялікага мучаніка за волю свайго Народу, за волю Беларусі.

Вечная Яму Памяць!»

ЦК БНП прысудзіў да сьмерці беларускага фашыста Фабіяна Акінчыца, па даносу якога быў арыштаваны кс.Вінцэнт Гадлеўскі. Прысуд выканаў Алесь Матусевіч у сакавіку 1943 г.

6. М.АБРАМЧЫК СПРАБУЕ АЧОЛІЦЬ БЕЛАРУСКІ НАЦЫЯНАЛЬНА-ВЫЗВОЛЬНЫ РУХ

6 сакавіка 1943 года ў Празе Васіль Захарка перадае інж.Міколу Абрамчыку паўнамоцтвы старшыні Рады БНР. Паэтка Ларыса Геніюш была назначаная генеральным сакратаром Рады. Пазьней яна пісала ў сваіх успамінах: «[Захарка] дажываў свой век у вечным страху перад гестапам, ён вельмі баяўся лягера сьмерці. Нават даючы нам з Міколаю тастамант, ён прасіў нас нічога не прадпрымаць за яго жыцьця. Ён баяўся, каб мы, маючы такія паўнамоцтвы, не паднялі на Беларусі нацыянальнае партызанкі. Мы такі спярша аб гэтым падумалі, але ўрэшце дайшлі да высновы, што гэта было б толькі фізічнае нішчаньне нашых людзей. На жэсты мы шкадавалі крыві беларускай...»

Дзеля арганізацыі нацыянальнае партызанкі на Беларусі М.Абрамчык вырашае наладзіць сувязі з існаваўшымі там падпольнымі арганізацыямі, бо пасьля гібелі кс.Гадлеўскага сталых кантактаў не было. На Беларусь былі высланыя некалькі пасланцоў з гэтым заданьнем.

Беларускай кансьпірацыі неабходны быў вопытны, аўтарытэтны кіраўнік. Гэта разумеў Усевалад Родзька, якому ў 1943 г. было толькі 23 гады. Астатнія кіраўнікі БНП былі таксама маладымі людзьмі.

Да гэткіх асобаў, як Ян Станкевіч і Вацлаў Іваноўскі даверу не было, бо яны вялі перамовы з польскай АК у той час, калі палякі праводзілі ў Заходняй Беларусі шалёны антыбеларускі тэрор. Узначаліць кансьпірацыю маглі Ст.Грынькевіч (старэйшы), Ф.Аляхновіч, а таксама М.Шкялёнак, які вясною 1943 г. пераехаў з Берліну ў Менск. Але тастамант Захаркі аддаў перавагу М.Абрамчыку.

У траўні (або ліпені) 1943 г. у Берлін, дзе ў гэты час знаходзіўся Абрамчык, прыязджае дэлегат ад ЦК БНП А.Сянькевіч. Ён перадае старшыні Рады БНР прапазіцыю сваёй партыі й асабістую просьбу Родзькі прыехаць на Беларусь і абняць палітычнае кіраўніцтва, а таксама выдавецтва нелегальнай прэсы БНП. Абрамчык згаджаецца й пачынае падрыхтоўку «да пераезду ў лясы Беларусі».

Ведаючы пра існаваньне на Зах.Беларусі партызанскіх аддзелаў Беларускае Народнае Партызанкі, якая знаходзілася пад палітычным кіраўніцтвам Грамады, Абрамчык высылае на Беларусь сувязную Кацярыну Грынкевіч з заданьнем навязаньня сувязі. Нягледзячы на тое, што сувязістка дала зразумець, што Абрамчык у Берліне «са сваёй групай вядзе незалежную ад немцаў палітыку на дабро незалежнасьці Беларусі», кіраўнік Грамады Сяргей Хмара (Саковіч загінуў у чэрвені 1943 г.) ад навязаньня сувязяў устрымаўся.

Але Абрамчык не губляе надзеі. Увосень 1943 г. ён высылае з Нямеччыны ў Мір «ярого белорусского националиста» Крамко з шэрагам арганізацыйных і палітычных заданьняў. Аднак Крамко трапляе ў рукі бальшавіцкіх партызанаў. Тады, у кастрычніку 1943 г. М.Абрамчык вырашае сам ехаць на Бацькаўшчыну, дзе ён навязвае сувязі з кіраўнікамі нацыянальнага падпольля й прадстаўляе ім свае паўнамоцтвы- тастамант Захаркі.

Здавалася, што справы ідуць як нельга лепш. Абрамчык, як Старшыня Рады БНР, павінен быў сыйсьці ў падпольле й стаць на чале цэнтральнага воргану кіраваньня вызвольным рухам. На Украіне падобны ворган - Украінская Галоўная Вызвольная рада - паўстала летам 1943 года. Але Мікола Абрамчык не пасьпеў... 10 лістапада 1943 г. ён быў арыштаваны гестапам і дэпартаваны ў Парыж, дзе знаходзіўся пад хатнім арыштам.

Такім чынам, спроба Старшыні Рады БНР ачоліць беларускі вызвольны рух у 1943 г. была сарваная нямецкімі й, магчыма, савецкімі сьпецслужбамі.

7. НАЦЫЯНАЛЬНЫ РЭЗЫСТАНС У ЗМАГАНЬНІ ЗА ДЗЯРЖАЎНУЮ НЕЗАЛЕЖНАСЬЦЬ БЕЛАРУСІ (КАНЕЦ 1943г. - ЛЕТА 1944 г.)

Правадыр БНП У.Родзька шукае саюзьнікаў у барацьбе з бальшавізмам. На Украіне існавала некалькі плыняў вызвольнага руху: мельнікаўцы, бандэраўцы й бульбаўцы. Спачатку Родзька супрацоўнічаў з Палескаю Сеччу УПА ат.Тараса Бульбы. Як вядома, з ПС УПА шчыльна супрацоўнічала Беларуская Народная Партызанка й Грамада. Грамадоўцы былі, у сваёй большасьці, былыя камуністыя, сацыялістыя й таму да іх з недаверам ставіўся кс. В.Гадлеўскі. У свой час ён не пайшоў на кантакт з С.Хмарам. Кс.Гадлеўскага задавальняла ўжо тое, што праз Родзьку, Саковіча і інш. БНП мела інфармацыю пра БНПартызанку й Грамаду, а ісьці на больш цесныя кантакты было небясьпечна для абедзьвюх арганізацыяў. Родзька трымаў сувязь з Грамадою на працягу ўсяго часу нямецкай акупацыі. Ён своечасова вызначыў найбольш персьпектыўную плынь украінскага вызвольнага руху - ОУН С.Бандэры і пайшоў на кантакт з ім. Бандэраўцы, сапраўды, летам 1943 г. падначальваюць сабе ПС УПА, аслабляюць мельнікаўцаў і адраджаюць Украінскую Паўстанцкую Армію пад камандваньнем генерала Рамана Шухавіча. Пасьля зьнішчэньня самастойнасьці ПС УПА, была зьнішчаная бальшавікамі БНПартызанка, і аслабленая Грамада ўжо не магла канкураваць з Беларускай Незалежніцкай Партыяй. Тым больш, што 13 чэрвеня 1943 г. у Васілішках на Лідчыне быў забіты польскімі тэрарыстамі правадыр Грамады Юльян Саковіч (са згоды немцаў, якія выслалі Саковіча з Менску). Нацыянальны рэзыстанс нёс цяжкія згубы. Ад рук польскіх, нямецкіх і бальшавіцкіх забойцаў загінулі таксама: Пётра Радзевіч, Мечыслаў Контаўт, Адам Дасюкевіч, Францішак Аляхновіч, Леанід Маракоў, Вацлаў Іваноўскі і іншыя.

У лістападзе 1943 г. у Житомірскіх лясах бандэраўцы склікалі нелегальную канферэнцыю прадстаўнікоў паняволеных бальшавікамі народаў. Беларускі вызвольны рух рэпрэзентавалі два сябры БНП, адзін з якіх, капітан В.Е. (псеўда «Дружны») падпісаў дэкларацыю канферэнцыі аб стварэньні Антыбальшавіцкага Блоку Народаў (АБН)

(Заканчэньне ў наступным нумары).

ЯК КНЯГІНЯ МАГДАЛЕНА РАДЗІВІЛ БЕЛАРУСІЗАЦЫЮ ПРАВОДЗІЛА

12 красавіка 1918 года газета «Homan» паведаміла, што «народны Сакратарыят Беларускай Народнай Рэспублікі прыняў пастанову аб апавяшчэньні беларускай мовы дзяржаўнай і абавязковай мовай Рэспублікі... Усе акты, дакуманты і перапіска ўрадавых установаў павінны пісацца дзяржаўнай беларускай моваю». Пераход на беларускую мову пачаўся і ў прыватных установах і гаспадарках. Вось як гэта адбывалася ва ўладаньнях княгіні Магдалены Радзівіл.

У першай палове 1918 года за 2 месяцы ўсе канцылярыі ў 18 ейных маёнтках перайшлі на беларускую мову. Былі ўведзеныя новыя кнігі з беларускімі загалоўкамі, прыняты шэраг новых працаўнікоў-беларусаў і, урэшце, было забаронена ўжываньне іншага справаводзтва, акрамя беларускага ня толькі ў маёнтках, а і ў васьмі лясьніцтвах. Усім, хто ня ўмеў размаўляць па-беларуску, было прапанавана навучыцца, даўшы ім на гэта двухмесячны тэрмін, а хто не падпарадкаваўся, быў звольнены. У канторах на сьценах былі расклееныя надпісы: «Гаварыць іначай, як па-беларуску ў часе ўрадаваньня забараняецца». Гэта было ўведзена, пачынаючы ад галоўнага ўпраўленьня кухціцкіх маёнткаў да малога фальварка. Беларуская мова была ўведзена ўсюды. Нярэдка сама княгіня зьяўлялася ў нейкі мала вядомы фальварак і кантралявала, ці ўсё вядзецца па-беларуску. Яна вымагала, каб з ёю гаварылі па-беларуску.

Паводле Аўгена КАЛУБОВІЧА.

Праграма тэлеперадач

Панядзелак, 2 кастрычніка

Белорусское телевидение

17.00 ТВ - школе. Человек и мир. Откуда пришел хлеб. **17.15** «Моленье о чаше». Док.фильм. **17.45** Музыкальный антракт. **18.00** АТН (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** «На добрый лад». Передача из Бреста. **19.15** Белорусский дом. Художественно-публицистическая программа. **20.05** Протокол. Международная программа. **20.20** Спортивный телекурьер. **20.40** Колыбельная. **21.00** Новости. **21.45** Интервью Президента Республики Беларусь Александра Григорьевича Лукашенко. **22.50** В.Шекспир. «Ричард». Спектакль. **0.40** Под куполом Вселенной. **Гродно: 17.15** Так говорит Библия. **18.10** Контрапункты. ПКБ и БНФ: определение позиции. **18.50** Дневник Принеманья.

1 канал

5.00 Хроника дня, погода **5.05 6.05 7.05** Новости спорта **5.10** Утренняя разминка **6.10 10.20** мультфильм **6.20** Пресс-экспресс **6.40** Мониторинг здоровья **6.50** Монетный двор **7.15** Гость «Телеутра» **7.40** Пятёрка с хвостиком **8.00 11.00 14.00 17.00 23.25** Новости **17.00 8.20 17.20** «Тропиканка» **9.45** В мире животных **10.30 18.35** Угадай мелодию **11.10** ТРК «Мир» **14.10** Сериал «Виджит спешит на помощь» **14.40** Марафон-15 **15.00** Звёздный час **15.35** «Элен и ребята» Сериал **16.00** Джэм **16.30** Семь дней спорта **18.10** Час пик **19.00** «Мы» **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «Багз» Детектив. 1 с. **22.55** Сериал «Твин Пикс»

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются...требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Ритмика. **7.50** «Гоголь-моголь». Худ. фильм (Польша). **9.30** Ключевой момент. **9.40** Завтрак у посла. **9.55** Дневник Всероссийского конкурса «Учитель года-95». **10.20** Милицейская хроника. **10.30** Телегазета. **10.35** Мульти-пульти. **11.05** Мини-футбол. Финал кубка России. **11.15** Новая линия. **15.05** Там-там новости. **15.20** Праздник каждый день. **15.30** Компас «Роста». **16.20** Новая линия. **16.50** Купить - не купить. **17.00** Миф о Сергее Есенине. **17.25** Клип-антракт. Линда. **17.30** Спасение 911. **18.25** Устами младенца. **19.25** Подробности. **19.35** «Адская змея». Худ. фильм (Великобритания). Часть 2-я. **20.40** Репортер. **21.00** Момент истины. На вопросы А.Караулова отвечает председатель москомимущества О.Толкачев. **21.50** Клип-антракт. А.Губин. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** «Берлин, Александерплатц». Худ. фильм (ФРГ). 11-я серия.

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.55, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.25** Музыкальный момент. **12.30** «Немецкая волна». **12.45** «Доктор Айболит». Мультфильм. 1-я серия. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ. фильм. **14.20** Советы садоводам. **14.40** Наше кино. «Воспитание без даты». **16.15** «Европейский калейдоскоп». **16.45** Полосатый хит. **17.15** Рязань-95. Фестиваль телепрограмм. **17.55** Телемагазин. **18.05** Большой фестиваль. **18.20** Хоккей. Кубок МХЛ. «СКА»-»АК-Барс» (Казань). 2-й и 3-й периоды. **19.45** «Мануэла». Худ.фильм. **20.35** Телеслужба безопасности. **20.45** Дела городские. **21.00** Рязань-95. Фестиваль телепрограмм. **21.25** «Кумарейки». Фольклорная программа. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «Телекомпакт». Музыкальное шоу. **23.15** «Валентина». Премьера худ. фильма (Италия). 1-я серия.

Польша - 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **09 30** Телетурнир. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Дошкольники дома. **10 50** Гимнастика. **10 55** Поговорим о детях. **11 05** «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Приятное с полезным. **12 30** Мир людей. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Публицистическая программа. **13 40** Это история. **13 45** Охотники за тайнами. **13 55** Документальный фильм. **14 25** Сила традиций. **14 40** Неисполненные желания. **15 10** Знаешь ли что... **15 15** Энциклопедия второй мировой войны. **15 35** Тайная история СССР. **15 50** Программа на вечер. **16 00** Концерт. **16 30** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **17 00** Программа для подростков. **17 25** Программа для детей. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Публицистическая программа. **19 10** «Марфи Браун». Сериал пр-ва США. **19 35** Юбилейная программа. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** Телетеатр. **22 25** Пульс дня. **22 40** Неделя президента. **22 50** Миниатюры. **22 55** Воспоминание о детстве. **23 10** Тележурнал. **23 35** Военная программа. **00 00** Новости. **00 20** «10 секунд до ада». Фильм пр-ва США. **01 50** Публицистическая программа. **02 00** Развлекательная программа.

Польша - 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Утреннний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Морк и Минди». Сериал пр-ва США. **10 00** Мир женщин. **10 30** Наша большая семья. **10 55** Мультсериал. **11 00** Кроссворд. **11 25** Телетурнир. **11 50** Мультихобби. **12 20** Сообщество в культуре. **12 50** Тайны наших предков. **13 50** Академия здоровья. **14 00** Панорама. **14 20** «Хардкастл и Маккорник». Сериал пр-ва США. **15 10** Музыкальный журнал. **15 40** Музыкальные новости. **15 50** Приветствие. **16 00** Мультфильм. **16 30** Апетит на здоровье. **17 00** Репортаж. **17 30** Футбольный журнал. **18 00** Спортивная студия. **18 30** Прошло 25 лет. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Колесо фортуны. **20 35** Программа для детей. **21 00** «Специальный отдел». Сериал пр-ва США. **21 30** Автожурнал. **22 00** Панорама. **22 35** «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. **23 50** Шопеновский конкурс. **00 20** Тележурнал. **01 00** Панорама. **01 05** Документальный фильм.

Аўторак, 3 кастрычніка

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** Зеркало Си-эн-эн. **8.05** Авто-парк. **8.20** Бездельник. **8.45** Финансовое время. **9.00** ТВ - школе. Человек и мир. Откуда пришел хлеб. **9.15** Мультфильм. **9.25** «Не улетай, землянин!» Короткометражный худ.фильм. **10.00** «И увидел я зверя...» Док.фильм. **11.00** Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. **11.20** «Тапер». Худ.фильм. 1-я и 2-я серии. **13.50** «Образы». Фильм-концерт. **15.00** Новости. **15.10** «Строговы». Худ. фильм. 4-я серия. **16.20** ТВ - школе. Природоведение. Растения и животные водоемов. **16.40** «Вновь слышу голос твой». Фильм-концерт. **17.15** Уроки Н.Новожиловой. **17.45** Музыкальный антракт. **18.00** АТН (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** «Солдат бундесвера - Зигурд Кведнов». Телевизионный фильм. **19.45** Пресс-импреза. Народная медицина: мифы и реальность. **20.35** Скрижали. Слово о Леонардо. **20.40** Колыбельная. **21.00** Новости. **21.40** Музыкальный антракт. **21.55** АТН-власть. В Кабинете Министров Беларуси. **22.10** Экономикст. **22.20** «Мятежный духом». Телесериал. В перерыве **(23.00)** - Новости. **23.30** Под куполом Вселенной. **23.35** Чемпионат Англии по футболу. Премьер-лига. «Манчестер Юнайтед» - «Ливерпуль». **Гродно: 17.15** Футбол. Чемпионат Беларуси. "Неман" Гродно - "Абутнік" Лида. 2 тайм. **18.10** 20 минут с надеждой. **18.35** Телевизионный кабинет власти: С сесии областного совета. **21.40** 5+5. Информационно-рекламная программа.

1 канал

5.00 5.30 6.00 6.30 7.00 7.30 Хроника дня, погода **5.05 6.05 7.05** Новости спорта **5.10** Утренняя разминка **6.40** Мониторинг здоровья **6.45** Новости для молодых **6.50** Монетный двор **7.15** Гость «Телеутра» **7.40** Огонёк **8.00 11.00 14.00 17.00 0.10** Новости **8.15 17.20** «Тропиканка» **9.05** «Мы» **9.45** Клуб «Белый попугай» **10.30 18.35** Угадай мелодию **11.10** ТРК «Мир» **14.10** Сериал «Виджит спешит на помощь» **14.40** Кварьете «Весёлая квампания» **14.50** Мультитроллия **15.10** Волшебный мир, или Синема **15.35** «Элен и ребята» **16.00** ...До 16 и старше **16.30 23.25** Сем дней спорта **18.10** Час-пик **19.00** Тема **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «Одинокая женщина желает познакомиться» х/ф **22.20** Москва. Кремль. **22.40** Эстрадная программа **23.25** «Твин Пикс» Сериал

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются... требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Телегазета. **7.40** Ритмика **9.50** Ключевой момент. **10.20** Милицейская хроника. **10.30** «Камень сновидений». Мультсериал (Великобритания). **10.55** «Рязань земная и небесная». Док. фильм. **11.15** Новая линия. **15.05** Праздник каждый день. **15.15** Новая линия. **15.45** Никто не забыт. **15.50** Месяцеслов. **16.20** Там-там новости. **16.35** «Камень сновидений». Мультсериал (Великобритания). **17.00** Ваш партнер. **17.10** «Тебе одной плету венок...» К 100-летию со дня рождения С.Есенина. **17.55** Первенство мира по шахматам. Г.Каспаров - В.Ананд. **18.10** L-клуб. **19.25** Подробности. **19.35** «Последние дни Ше Ну». Худ. фильм (Австралия). **21.25** Я - лидер. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Экран криминальных сообщений. **22.50** «Берлин, Александерплатц.» Худ. фильм(ФРГ). 12-я серия.

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.25, 14.40, 16.45** Музыкальный момент. **12.30** «Немецкая волна». **12.45** «Доктор Айболит». Мультфильм. 2-я серия. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ. фильм. **14.20** Советы садоводам. **14.45** «Я вижу солнце». Худ. фильм. **16.15** «Мировой банк сегодня». Док. фильм (Англия). **16.50** По всей России. **17.00** Показывает Ленинградская областная телекомпания. **18.00** Телемагазин. **18.05** Телеблиц. **18.10** Большой фестиваль. **18.50** Спортивные новости. **18.55** «Мануэла». Худ. фильм. **19.45** Телеслужба безопасности. **20.00** 100-летие Сергея Есенина. Рязань-95. Фестиваль телепрограмм. «... И васильковый сон сплетая» (Вологда). **20.25** На земле рязанской. **20.55** Поем Есенина. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «Австрийское поле». Худ. фильм.

Польша - 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** «Летающий Киви». Сериал для молодежи. **09 30** Телетурнир. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Дошкольники дома. **10 50** Гимнастика. **10 55** Поговорим о детях. **11 00** «Джулия Джокер». Сериал пр-ва Германии. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Рынок труда. **12 20** Плавать может каждый. **12 30** Клуб одиноких сердец. **12 50** Сто лет. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Сельскохозяйственная программа. **13 40** Атом, звезды, жизнь. **13 45** Компьютерная школа. **14 00** Документальный сериал. **14 20** Фантастические повести. **14 35** Кухня. **14 50** Атом, звезды, жизнь. **15 05** Счет математики. **15 25** Книга невежества. **15 50** Программа на вечер. **16 00** Музыкальная программа. **16 30** «Новые приключения Черного князя». Сериал для молодежи. **17 00** Журнал харцеров. **17 25** Тик-так. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Лицом к лицу. **19 00** Мультсериал. **19 30** Сенсации XX века. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Калина красная». Фильм пр-ва СССР. **22 55** Пульс дня. **23 10** Сеймограф. **23 20** Письма о хозяйстве. **00 00** Новости. **00 20** Документальный фильм. **01 10** Репортаж. **01 30** Культурно-публицистическая программа. **02 05** Клуб одиноких сердец. **02 25** Развлекательная программа.

Польша - 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Утренний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Фитнесс клуб». Сериал пр-ва Польши. **10 00** Мир женщин. **10 30** Документальный сериал. **11 00** Программа для детей. **11 25** Телетурнир. **11 50** Путешествие во времени и пространстве. **12 40** Концерт. **13 50** Академия здоровья. **14 00** Панорама. **14 20** «Запертная любовь». Сериал пр-ва Испании. **15 10** Музыкальный журнал. **15 40** Музыкальные новости. **15 55** Приветствие. **16 00** Сериал пр-ва Австралии. **16 30** Спортивная студия. **17 00** Шопеновский конкурс. **17 35** Телетурнир. **18 00** Тележурнал. **18 10** В тени Кремля. **18 40** Католическая программа. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Телетурнир. **20 35** Программа для детей. **21 00** Развлекательная программа. **21 50** Спортивная программа. **22 00** Панорама. **22 30** Экологическая программа. **22 40** Репортеры представляют. **23 05** «Тихий край». Фильм пр-ва Германии. **00 40** Шопеновский конкурс. **01 10** Панорама. **01 15** Художественный фильм.

Серада, 4 кастрычніка

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** Экономикст. **8.00** Зеркало Си-эн-эн. **8.15** «Абуза», «Воскресенье, с **11** до **17**». Короткометражные фильмы. **9.00** ТВ - школе. Природоведение. Растения и животные водоемов. **9.20** «Мятежный духом». Телесериал. **10.10** «Зимородки». Док.фильм. **10.50** «Музыка дождя». Фильм-концерт. **11.30** Мультфильмы. **12.30** «Галка». Худ.фильм. **13.55** Видимо-невидимо. **15.00** Новости. **15.10** «Строговы». Худ. фильм. 5-я серия. **16.15** «А я живу все там же... Про любовь». Док.фильм. **16.35** Берестье. Путешествие в Буславку. Передача из Бреста. **17.25** Портрет в интерьере. Философ Александр Грицанов. **17.45** Музыкальный антракт. **18.00** АТН (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** «Вера, Надежда, Любовь». Драматург Алексей Дударев, режиссер Валерий Анисенко, композитор Олег Елисеенков. **19.45** «Петр Миронович». Док.фильм (киностудия «Летопись»). **20.05** «Камо грядеши». К 20-летию Белорусского университета культуры. **20.40** Колыбельная. **21.00** Новости. **21.40** Музыкальный антракт. **21.55** АТН представляет. «Память». **22.10** Экономикст. **22.20** «Мятежный духом». Телесериал. В перерыве **(23.00)** - Новости. **23.30** Столица. Тележурнал. **24.00** Под куполом Вселенной. **Гродно: 18.10** "Гараднiца". **18.50** Дневник Принеманья. **21.40** Юрист отвечает, предлагает, советует. Встреча с Г.Осиповой.

1 канал

5.10 Утренняя разминка **6.10** мультфильм **6.20** Пресс-экспресс **6.40** Досье **6.50** Монетный двор **7.15** Гость «Телеутра» **7.40** Стиль **8.00 11.00 14.00 17.00 00.00** Новости **8.15 17.20** «Тропиканка» **9.05** Тема **9.45** В мире животных **10.30 18.35** Угадай мелодию **11.10** ТРК «Мир» **14.40** Кактус и К **14.50** Домисолька **15.10** Зов джунглей **15.35** «Элен и ребята» **16.00** Тет-а-тет **16.30 0.15** Семь дней спорта **18.10** Час-пик **19.00** «Один на один» **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** Фильм М.Хуциева «Послелосвие» **22.30** Хоккей. ЦСКА -»Торпедо» (Ярославль) **23.30** «Твин Пикс»

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются...требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Ритмика. **7.50** XX век в кадре и за кадром. «Рядом с Зорге». **8.40** Телегазета. **8.45** Крестьянский вопрос. **9.05** «Санта-Барбара». Худ. фильм. **10.20** Чрезвычайный канал. **10.30** «Камень сновидений». Мультсериал (Великобритания). **10.55** Музыкальный экспромт. **11.15** Новая линия. **15.05** Там-там новости. **15.20** Праздник каждый день. **15.30** Дальний Восток. **16.20** Компас «Роста». **16.35** «Камень сновидений». Мультсериал (Великобритания). **17.00** Белая ворона. **17.45** Ваш партнер. **18.00** А.Гурнов. «Чисто английский репортаж». **18.10** Первенство мира по шахматам. Г.Каспаров - В.Ананд. **18.25** Своя игра. **19.25** Подробности. **19.35** «Санта-Барбара». Худ.фильм. **20.30** Домино Михаила Боярского. **21.05** Чрезвычайный канал. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Экран криминальных сообщений. **22.50** Фильм М.Хуциева «Июльский дождь».

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.55, 21.45 Информ ТВ. **12.10** Стиль жизни. **12.25, 14.40, 15.55, 20.55** Музыкальный момент. **12.30** «Немецкая волна». **12.45** «Доктор Айболит». Мультфильм. 3-я серия. **13.00** Скорая помощь. **13.30** «Мануэла». Худ.фильм. **14.20** Советы садоводам. **14.45** «Вниз по Волге-реке». Фильм-концерт. **15.15** Победа полвека спустя. **16.00** Детское ТВ. «Там, где живет Паутиныч». **16.20** Руна Балтики. **16.40** Большой фестиваль. **17.00** Спортивная программа. Футбол. Кубок России. **1/16** финала. «Зенит» (Санкт-Петербург) - «Локомотив» (Москва). Хоккей. Кубок МХЛ. СКА - «Спартак» (Москва). В перерыве **(17.45)**- »Шесть граней удачи». Премьера телеигры-лотереи. **19.45** «Мануэла». Худ.фильм. **20.35** Телеслужба безопасности. **20.50** Телемагазин. **21.00** Блеф-клуб. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «Золотой телец». Развлекательная программа. **23.05** «Валентина». Премьера худ. фильма (Италия). 2-я серия.

Польша - 1

07 00 Кофе или чай. **08 45** Беседа. **09 00** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **09 30** Программа для детей. **09 45** Танцуй с нами. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Дошкольники дома. **10 50** Гимнастика. **10 55** Поговорим о детях. **11 00** «Слава». Сериал пр-ва США. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Сладкое, кислое и мороженое. **12 15** Рыбы и рыбки. **12 30** Жизнь моя. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Сельскохозяйственная программа. **13 40** Среда артистов. **13 45** Орфография. **13 55** Электрические тени. **14 20** Большая история малых городов. **14 45** Документальный фильм. **15 10** Документальный сериал. **15 20** Гость дня. **15 25** Люмен 2000. **15 50** Программа на вечер. **16 00** Музыкально-поэтическая программа. **16 30** «Мода на успех». Сериал пр-ва США. **17 00** Для молодежи. **17 25** Телетурнир. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Телетурнир. **18 50** С камерой среди зверей. **19 05** «Солнечный патруль». Сериал пр-ва США. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Человеческий фактор». Фильм пр-ва США. **23 10** Пульс дня. **23 25** Документальный фильм. **23 40** Лючиано Паваротти в Польше. **00 00** Новости. **00 20** «Дикая утка». Фильм пр-ва Австралии. **01 50** Люмен 2000. **02 20** Развлекательная программа.

Польша - 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Утренний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Все кроме любви». Сериал пр-ва США. **10 00** Мир женщин. **10 30** Документальный сериал. **11 00** Программа для детей. **11 25** Свобода. **11 50** Документальный фильм. **12 15** Документальный фильм. **13 15** Публицистическая программа. **13 30** Мой маленький мир. **13 50** Академия здоровья. **14 00** Панорама. **14 20** «Наш учитель доктор Шпехт». Сериал пр-ва Германии. **15 15** Музыкальный журнал. **15 45** Музыкальные новости. **15 55** Приветствие. **16 00** «Виджет». Сериал пр-ва США. **16 30** Животные вокруг нас. **17 00** Шопеновский конкурс. **17 30** Телетурнир. **18 00** Спортивная студия. **18 55** Розыгрыш лото. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Колесо фортуны. **20 35** Программа для детей. **21 00** Спортивная студия. **22 00** Панорама. **22 35** Экспресс репортеров. **23 05** Шопеновский конкурс. **23 30** Телетеатр. **01 20** Панорама. **01 25** Документальный фильм.

Чацьвер, 5 кастрычніка

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. **7.50** Экономикст. **8.00** Зеркало Си-эн-эн. **8.15** «Хореографические новеллы». Фильм-концерт. **9.00** «Мятежный духом». Телесериал. **9.50** Уроки Н.Новожиловой. **10.20** «Тайна Снежной королевы». Худ.фильм. 1-я и 2-я серии. **12.35** «Забытые места», «Во имя воскресения». Док.фильмы. **13.05** «Джокер». Худ.фильм. **14.30** «Новая грань». Фильм-концерт. **15.00** Новости. **15.10** «Строговы». Худ.фильм. 6-я серия. **16.25** ТВ - школе. Белорусская литература. Максим Танк. **16.55** «Ты помнишь наши встречи...» Фильм-концерт. **17.20** «Дороги открытого мира». Белорусский фонд Сороса. **17.50** Музыкальный антракт. **18.00** АТН (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. **18.45** «Трижды один». Музыкальная передача MTV. **19.00** Параграф к «Протоколу». Трудоустройство за пределами Беларуси. **19.20** «Крок». Своевременно. Информационная программа. **19.50** «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. **20.20** Экономикст. **20.30** Студия «Эксклюзив». Весы. **20.40** Колыбельная. **21.00** Новости. **21.40** Музыкальный антракт. **21.55** Интер-инфо. **22.10** «Мятежный духом». Телесериал. **23.00** Новости. **23.20** «Возвращение к Белой Руси». Видеофильм. **23.50** Под куполом Вселенной. **Гродно: 16.55** Теледиалог. Охрана детства и материнства. **18.10** "Над Нёманам". На польском языке. **18.50** Дневник Принеманья. **21.40** 5+5. Информационно-рекламная программа.

1 канал

5.00 5.30 6.00 6.30 7.00 7.30 Хроника дня, погода **5.05 6.05 7.05** Новости спорта **5.10** Утренняя разминка **6.10** мультфильм **6.20** Пресс-экспресс **6.45** Новости для молодых **6.50** Монетный двор **7.15** Гость «Телеутра» **8.00 11.00 14.00 0.10** Новости **8.15 17.20** «Тропиканка» **9.05** Один на один **9.50** Клуб путешественников **10.40** Смак **11.20** ТРК «Мир» **14.10** Сериал «Виджит спешит на помощь» **14.40** Программа к Дню учителя **15.40** «Элен и ребята» **16.05** Рок-урок **16.30** Семь дней спорта **18.10** Час-пик **18.35** Лото «Миллион» **19.00** Н.Михалков «Неоконченная пьеса...» **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время **20.45** «Спокойный день в конце войны», «Совй среди чужих, чужой среди своих» **0.10** «Твин Пикс»

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. **7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00** Вести. **7.25** Требуются...требуются... **7.30** Звезды говорят. **7.35** Ритмика. **7.50** «К-2» представляет: Счастливый секрет «Джентльменов удачи» в программе «Сюжет». **8.40** Телегазета. **8.45** Крестьянский вопрос. **9.05** «Санта- Барбара». Худ. фильм. **10.20** Милицейская хроника. **10.30** Музыка на десерт. **10.45** «Камень сновидений». Мультсериал (Великобритания). **11.10** Клип-антракт. В.Меладзе. **11.15** Новая линия. **15.05** Там-там новости. **15.20** Праздник каждый день. **15.30** Кенгуру. **16.20** Новая линия. **16.45** «Камень сновидений». Мультсериал (Великобритания). **17.10** Шесть соток. **17.30** Российские железные дороги. **17.40** Теледебаты. **18.10** Кипрас Мажейка. «Параллели». **18.25** Караоке по-русски. **19.25** Подробности. **19.35** «Санта-Барбара». Худ. фильм. **20.30** Маски-шоу. **21.10** Моя Россия. Диалог: Виктор Астафьев - Михаил Полторанин. **22.30** Река времени. **22.35** Автомиг. **22.40** Хоккей. Чемпионат МХЛ. «Динамо» (Москва) - «Кристалл» (Электросталь). 2-й и 3-й периоды. **24.00** Торговый дом. «Ле Монти».

Санкт-Петербург

14.50 Праздник, посвященный Международному Дню учителя. **16.35, 17.50** Музыкальный момент. **16.40** «Мануэла». Худ.фильм. **17.30** Советы садоводам. **17.40** По всей России. **17.55** Телемагазин. **18.00** Телеблиц. **18.10** Большой фестиваль. **18.30, 21.45** Информ ТВ. **18.50** Спортивные новости. **18.55** «Мануэла». Худ.фильм. **19.45** Телеслужба безопасности. **19.55** «О безумной любви, снайпере и космонавте». Худ. фильм. **21.15** Консерватор. **22.00** Спорт, спорт, спорт... **22.15** «Это было у моря». Худ. фильм.

Польша - 1

07 00 Кофе или чай? **08 45** Беседа. **09 00** Мультсериал. **09 30** Цвета. **10 00** Новости. **10 10** Мама и я. **10 25** Дошкольники дома. **10 50** Гимнастика. **10 55** Поговорим о детях. **11 05** «Ревир Вольфа». Сериал пр-ва Германии. **11 50** Музыкальная программа. **12 00** Кулинарная программа. **12 20** Это легко. **12 30** Четверть часа. **12 45** Жить безопасней. **13 00** Новости. **13 10** Агробизнес. **13 15** Сельскохозяйственная программа. **13 40** Встречи с природой. **14 05** В райском саду. **14 20** Экологическая программа. **14 25** Животные мира. **15 10** Говорить телом. **15 30** Через моря и льды. **15 50** Программа дня. **16 00** Музыкальная программа. **16 30** «Машина смен». Сериал пр-ва Польши. **17 00** Для молодежи. **17 25** Король зверей. **18 00** Телеэкспресс. **18 20** Киножурнал. **18 40** Здоровье. **19 05** «Папа майор». Сериал пр-ва США. **19 35** Католический журнал. **20 00** Вечеринка. **20 30** Новости. **21 10** «Жар тропиков». Сериал пр-ва Канады. **22 05** Публицистическая программа. **23 00** Мать и дочь. **23 20** Правительственный журнал. **23 30** Пегас. **00 00** Хозяйственные новости. **00 20** «Европейское кино». Документальный фильм. **01 20** «Упрямая Виктория». Фильм пр-ва Германии. **02 15** Развлекательная программа.

Польша - 2

08 00 Панорама. **08 10** Спортивная программа. **08 20** Утренний гость. **08 50** Академия здоровья. **09 00** Местная программа. **09 30** «Дети, заботы и мы». Сериал пр-ва США. **10 00** Мир женщин. **11 30** Документальный сериал. **10 55** Мультсериал. **11 00** Клуб пана Рыся. **11 25** Тележурнал. **11 50** Галерея второй программы. **12 20** И не жалей об этом. **13 15** Музыкальная программа. **13 50** Аакадемия здоровья. **14 00** Панорама. **14 20** Тележурнал. **15 50** Приветствие. **16 00** Вокруг света. **16 30** Спортивная студия. **17 00** Шопеновский конкурс. **17 30** Телетурнир. **18 00** Документальный фильм. **19 00** Панорама. **19 10** Местная программа. **20 05** Один из десяти. **20 35** Клуб пана Рыся. **21 00** Спортивная программа. **21 25** Футбольный журнал. **21 50** Спортивная программа. **22 00** Панорама. **22 35** «Восхождение». Фильм пр-ва СССР. **00 20** Шопеновский конкурс. **01 00** Панорама. **01 05** Арт-ночь.

На тыдзень

Пятніца, 6 кастрычніка

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.15 Киноочерк. 8.30 «Лада ОМС» представляет: «Моя любовь, моя печаль». Телесериал. 9.00 ТВ - школе. Белорусская литература. Максим Танк. 9.30 «Мятежный духом». Телесериал. 10.20 «Любочка». Худ.фильм. 11.35 «Подолянчики». Фильм-концерт. 12.10 «Под северным сиянием». Худ.фильм. 1-я и 2-я серии. 14.10 Музыкальный салон Элеоноры Езерской. «Цветы... цветы... цветы...» 15.00 Новости. 15.10 «Гамлет Щигровского уезда». Худ.фильм. 16.30 «Крепость неодолимая». Док.фильм. 17.00 Все про все. Информационно-познавательная программа для детей. 17.20 «Гости в дом». Телеочерк. 17.45 Музыкальный антракт. 18.00 АТН (с сурдопереводом), Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 «Трижды один». Музыкальная передача MTV. 19.00 Телесябрына. Автюки - побратимы Габрово и Одессы. 19.25 Коллаж. Программа для деловых людей. 19.55 Футбол. Олимпийский отборочный турнир. Сборная Беларуси -сборная Чехии. 2-й тайм. 20.45 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Музыкальный антракт. 21.55 Экономикст. 22.05 Акколада. Музыкально-развлекательная программа. 22.50 Под куполом Вселенной. 23.00 Новости. 23.15 Компания «Центер» представляет: «Лучшие времена». Худ. фильм (США). **Гродно:** 18.10 Только по пятницам. 18.50 Дневник Принемания. 19.10 Телевизионный кабинет власти. С сесии горсовета.

1 канал

5.00 5.30 6.00 6.30 7.00 7.30 Хроника дня, погода 5.05 6.05 7.05 Новости спорта 5.10 Утренняя разминка 6.10 Мультфильм 6.20 Пресс-экспресс 6.40 Слухи 6.50 Монетный двор 7.15 Гость «Телеутра» 7.45 Летали 8.00 11.00 14.00 17.00 0.45 Новости 8.20 17.20 «Тропиканка» 9.00 Н.Михалков «Неоконченная пьеса...» 9.40 Утренняя звезда 10.25 Пока все дома 11.10 ТРК «Мир» 14.15 «Отверженные» Мультсериал 14.40 Новая реальность 15.10 «Королевство кривых зеркал» х/ф 16.30 Семь дней спорта 18.10 Человек и закон 18.35 Дикое поле 18.55 Поле чудес 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.45 «Раба любви» х/ф 22.20 Взгляд 23.10 «Скорая помощь» х/ф

Канал «Россия»

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Трубуются...требуются... 7.30 Звезды говорят. 7.35 Торговый дом. «Ле Монти». 7.50 Ритмика. 8.05 «Поэзия садов». Док. фильм. 8.35 Дневник Всероссийского конкурса «Учитель года-95». 8.40 Крестьянский вопрос. 9.00 Телегазета. 9.05 «Санта-Барбара». Худ.фильм. 10.20 Милицейская хроника. 10.30 Торговый дом. 10.45 «Англетер». Док. фильм. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Продленка. 15.50 Месяцеслов. 16.20 Новая линия. 16.35 Первенство мира по шахматам. Г.Каспаров - В.Ананд. 16.50 Дисней по пятницам. «Охотник и рок-звезда». Худ. фильм. 17.55 Телеконкурс юристов. 18.25 Правительственные будни. 19.25 Подробности. 19.35 «Санта-Барбара». Худ.фильм. 20.30 «Нос». Юмористическая программа. 21.05 «К-2» представляет: «Ню». 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 «С добрым утром, Вавилон!» Худ. фильм (Италия). 0.40 «Эролаш».

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45 Информ ТВ. 12.10 Стиль жизни. 12.25, 14.40, 16.55 Музыкальный момент. 12.30 «Немецкая волна». 12.45 «Доктор Айболит». Мультфильм. 4-я серия. 13.00 Скорая помощь. 13.30 «Мануэла». Худ.фильм. 14.20 Советы садоводам. 14.45 «О безумной любви, снайпере и космонавте». Худ.фильм. 16.05 Детское ТВ. «Сказка за сказкой». 17.00 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.00 Телемагазин. 18.05 Телеблиц. 18.10 Большой фестиваль. 18.50 Спортивные новости. 18.55 «Мануэла». Худ.фильм. 19.45 Телеслужба безопасности. 20.00 «Джанго снова наносит удар». Худ. фильм. 21.25 Мультфильм. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 «Остров невезения». Телеигра. 22.45 Антология зарубежного кино. «Непобедимый стоун». Худ. фильм.

Польша - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09 30 Историческая программа. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 11 00 Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Тележурнал. 12 15 Делай как мы. 12 30 Полония. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 40 У нас в гостях Кипр. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Музыкальная программа. 16 30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17 00 Программа для молодежи. 17 25 Программа для малышей. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Тележурнал. 18 30 Культурно-публицистический журнал. 18 45 Тележурнал потребителя. 19 05 Свидание втемную. 19 50 Сатирическая программа. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Французский связной». Фильм пр-ва США. 22 55 Пульс дня. 23 10 Четверть часа. 23 30 Тележурнал. 00 00 Новости. 00 20 Развлекательная программа. 00 35 Тележурнал. 00 40 Репортаж. 01 05 «Убийственный розыгрыш». Фильм США. 02 45 Тележурнал культуры.

Польша - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 50 Академия здоровья. 09 00 Местная программа. 09 30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 10 00 Мир женщин. 10 30 Мир, который не может погибнуть. 10 55 Мультсериал. 11 00 В чем дело? 11 25 Телетеатр. 13 00 Тележурнал. 13 35 Музыкальные новости. 13 50 Академия здоровья. 14 00 Панорама. 14 20 Приключенческий сериал. 15 10 Музыкальный журнал. 15 40 Музыкальные новости. 15 55 Приветствие. 16 00 Мультсериал. 16 30 Калейдоскоп. 17 00 Шопеновский конкурс. 17 30 Фестиваль любительских фильмов. 18 00 Развлекательная программа. 18 30 «Нескучные дни». Сериал пр-ва США. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 05 Один из десяти. 20 35 В чем дело? 21 00 На распутье. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 35 Тележурнал. 22 55 Шопеновский конкурс. 23 25 «Игра без конца». Фильм пр-ва Англии. 01 05 Панорама. 01 10 Калейдоскоп.

Субота, 7 кастрычніка

Белорусское телевидение

8.00 Экономикст. 8.10 Зеркало Си-эн-эн. 8.25 «Русская песня, романс, вальс». Фильм-концерт. 9.05 Спортплощадка. 9.30 Все про все. Информационно-познавательная программа для детей. 9.50 «Судьба моя и надежда - это ты, искусство». Телефестиваль творчества инвалидов. Передача из Витебска. 10.10 «Сотвори себя». Часть 3-я. 10.40 Здоровье. Проблемы онкологии. 11.20 Бон тон. 11.50 Закон и ты. Проблемы бывших воинов-интернационалистов. Прямая линия. 12.40 Диалоги о спорте. Президент Федерации баскетбола А.Бондарь. 13.00 «Концерт дружбы». Иосиф Кобзон и белорусские музыканты. 1-е отделение. 14.00 Гандбол. Кубок европейских чемпионов. 1/16 финала. Мужчины. СКА(Минск) - БК-46(Финляндия). 15.20 «Концерт дружбы». 2-е отделение. 16.20 Многозвучие. 16.55 Родовод. Танцы и хороводы на селе. 17.15 Галерея. Дмитрий Булахов. Авторская программа Татьяны Егоровой. 17.50 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Беларуси - сборная Чехии. 19.50 Финансовое время. 20.05 Международные спортивные новости. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 «Звезды» на экране. Г.Вицин, Е.Моргунов, С.Мишулин в худ. фильме «Бравые парни». 23.10 Под куполом Вселенной. 23.15 Видимо-невидимо.

1 канал

7.00 8.10 Телеканал «Подъём» 8.00 14.00 17.00 23.50 Новости 9.30 С утра пораньше 10.00 Утренняя почта 10.35 Смак 10.50 Киноцирковой шоу «На все сто» 12.00 «Живопись: великие имена» Телесериал 12.30 Бомонд 12.50 Герои Гоголя в фильме «Вечера на хуторе близ Диканьки» 14.15 Автомобиль и мы 14.50 В мире животных 15.30 Окно в Европу. Ведущий Д.Киселёв 16.00 Как-то раз 16.10 Счастливый случай 17.20 «Сон смешного человека» Мультфильм 17.55 «Неоконченная пьеса для механического пианино» х/ф 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время 20.45 «Рейли - король шпионов» х/ф 21.45 Брейн-ринг 22.35 Лучшая российская мультипликация «Охотник» 22.40 Триллер «Основной инстинкт»

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Звезды говорят. 7.30 «Вовкулакия, или Страна оборотней». 7.45 Компас «Роста». 8.00 «Одиссея». Худ. фильм (Канада). 1-я серия. 8.30 Золотой ключик. 8.50 Этикетка. 9.00 Парламентская неделя. 9.45 Ретро-шлягер. 10.15 Как жить будем? 11.00 Пилигрим. 11.45 Кто мы? «Выбор Александра Невского». 12.30 Киноафиша. 12.45 Горячая десятка. 13.20 Де факто. 13.35 «Мегрэ и вор». Худ. фильм. Часть 1-я. 14.30 Веди. 15.00 Музыка всех поколений. 15.30 Шестое чувство. 16.00 Звезды мирового экрана. 16.30 Певческие бьенна-ле «Москва - Санкт-Петербург». 17.20 Телевизионный театр России. «Ученики чародея». 18.50 Клип-антракт. «За чашечкой кофе с Ликой». 19.25 Первенство мира по шахматам. Г.Каспаров - В.Ананд. 19.40 А.Джигарханян в фильме «Мужчины». 20.55 Клип-антракт. И.Аллегрова. 21.05 Совершенно секретно. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Программа «А».

Санкт-Петербург

6.30 Христос во всем мире. 7.00 Доброе утро. 8.00 Живьем... 9.05 Стиль жизни. 9.15 «Мой добрый папа». Худ. фильм для детей. 10.20 Теледоктор. 10.40 Исторический альманах. 11.10 «Рандеву со звездой». Андрей Губин. 11.40 «Приваловские миллионы». Худ. фильм.1-я и 2-я серии. 14.35 Телевизионная служба трудоустройства. 14.50 Детское ТВ. «Золотой ключ». 15.15 Сказка за сказкой. 15.40 Храм. 16.10 Мы и банк. 16.55 Хоккей. МХЛ. «Крылья Советов» - «ЦСК». 2-й и 3-й периоды. В перерыве (17.25) - «Хрустальный ключ». Фестиваль музыкальных клипов. 18.15 Большой фестиваль. 18.30, 22.30 Информ ТВ. 18.50 «Про любовь». Худ. фильм. «Дни любви». 20.30 «Адамово яблоко» представляет: «Бокс-шоу». 21.30 Телеканал «Не хочешь - не смотри». 22.50 Экспресс-кино. 23.05 «Убить непросто». Худ.фильм (США).

Польша - 1

08 00 Прошу ответить. 08 15 Из Польши. 08 30 Все об огороде. 08 55 Агролиния. 09 30 Сериал пр-ва Австралии. 09 55 Программа дня. 10 00 Новости. 10 10 Программа католической редакции для детей. 10 35 Программа для молодежи. 11 35 Квант. 12 00 «Чудесная планета». Документальный сериал. 13 00 Новости. 13 10 Страна. 13 35 Телеконцерт пожеланий. 14 00 «Животные мира. 14 30 Мультфильмы У. Диснея. 15 45 Телетеатр. 16 45 Тележурнал. 17 50 «Билл Гоусби шоу». Сериал пр-ва США. 17 35 Тележурнал. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 Телетурнир. 18 55 Тележурнал. 19 05 «День за днем». Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Колумб - открыватель». Фильм пр-ва США. 23 15 Интервью с Лючиано Паваротти. 23 30 Дюсельдорф-95. Мода. 00 20 Новости. 00 30 Спортивная суббота. 00 50 «Специальное задание.». Фильм пр-ва США. 02 35 Тележурнал. 03 010 «Джункал». Сериал пр-ва Испании.

Польша - 2

08 00 Панорама. 08 10 Тележурнал. 08 30 Такие одинокие. 09 00 Мультсериал. 09 25 Приветствие. 09 30 Местная программа. 10 30 Тележурнал. 11 00 Жизнь рядом с нами. 11 30 Программа для детей. 12 00 Час с Ганной Барберой. 13 00 Академия польского кино. 14 30 Театральная студия. 15 00 События недели. 15 30 Портрет поляков. 16 00 Телетурнир. 16 05 Приветствие. 16 45 «Фитнесс клуб». Сериал пр-ва Польши. 17 05 Телетурнир. 17 35 Варшавский кинофестиваль. 17 55 Сериал пр-ва Англии. 18 45 Розыгрыш лото. 18 50 Панорама. 19 00 Спортивная студия. 19 10 СМестная программа. 19 30 Семь дней - мир. 20 05 Телетурнир. 20 35 Сумасшедшие цифры. 21 00 Спортивная студия. 21 25 Интервью с президентом Исландии. 22 00 Панорама. 22 30 Слово на воскресенье. 22 35 Шопеновский конкурс. 23 15 «Молодые годы». Фильм пр-ва США. 00 05 Спортивная студия. 00 35 Развлекательная программа. 01 00 Панорама. 01 05 Концерт.

Нядзеля, 8 кастрычніка

Белорусское телевидение

8.00 К 100-летию мирового кинематографа. «Григорий Александров и Любовь Орлова». Док.фильм. 8.55 Новости-ТВ. 9.10 Уроки Н. Новожиловой. 9.40 Телебом. 10.00 Лучшие хиты MTV. 10.30 Гандбол. Кубок европейских чемпионов. 1/16 финала. Женщины. «Политехник»(Минск) - «Кассано»(Италия). 11.50 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. 12.10 Арсенал. Программа для армейцев. 12.40 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа. 13.10 Мультфильм. 13.25 Авто-парк. 13.40 Секретер. Информационно-познавательная передача по письмам телезрителей. 14.10 Архивариус. На концерте скрипача Д.Ойстраха (1965г.). 15.00 Премьера цикла. «Вселенная». Тележурнал. 15.50 Победитель. Спортивно-развлекательная программа. 16.10 Премьера цикла. «Маятник». 17.10 Театр в кресле. 17.50 Стиль. 18.10 «Экспедиция». Научно-популярный сериал. 18.45 «Фантазия». Музыкальный фильм. 19.10 Бездельник. 19.40 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 21.05 Карамболь. Ток-шоу с участием певца Сергея Крылова. 21.45 «Синема» представляет: «Украли бедро Юпитера». Худ. фильм (Франция). 23.35 Под куполом Вселенной.

1 канал

7.00 8.10 Телеканал «Подъем!» 9.30 Пока все дома 10.00 Утренняя звезда 10.45 Из первых рук 11.00 Служу России! 11.30 Играй гармонь 12.00 Рейтинг деревни Лукошкино 12.40 «Мой друг лошадь» Сериал. 1 с.13.10 Смехопанорама. Ведущий Е.Петросян 14.10 тележурнал «Час классики» «Вокзал мечты» Ю.Башмет 15.10 Клуб путешественников 16.05 мультфеерверк «Остров сокровищ» «Погонщики динозавров» 17.15 Футбольное обозрение 17.45 Песня-95 18.35 Лучшая российская мультипликация 18.55 «Двойной удар» х/ф 21.00 Воскресенье 22.00 «Рейли - король шпионов» х/ф 23.10 Любовь с первого взгляда.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Звезды говорят. 7.30 Первый дубль. 7.45 Теремок. 8.00 «Одиссея». Худ. фильм (Канада). 2-я серия. 8.30 В мире авто- и мотоспорта. 9.00 Доброе утро. Завтрак для чемпионов. 9.30 Аты-баты... 10.15 Русское лото. 11.00 Консолидация. 11.05 В мире животных. 12.00 Клип-антракт. Группа «Браво». 12.05 Футбол без границ. 12.50 Сигнальный экземпляр. 13.20 Не выгрубить... 13.35 «Мегрэ и вор». Худ. фильм. Часть 2-я. 14.25 Книжная лавка. 14.55 Первенство мира по шахматам. Г.Каспаров - В.Ананд. 15.15 «На земле, мне близкой и любимой...» Стихи С.Есенина читает А.Голобородько. 15.40 Наш сад. 16.10 Три богатыря. 17.00 Волшебный мир Диснея. «Чокнутый», «Новые приключения Винни Пуха». 17.55 Комедия положений. Фредди Старр. 18.25 У Ксюши. 19.25 «Нью-Йоркские истории». Худ. фильм (США). 21.40 Коробка передач. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Тихий дом. Программа С.Шолохова.

Санкт-Петербург

6.00 Это ваш день. 6.30 Целительное слово. 7.00 Доброе утро. 7.55 Живьем... 9.05 Стиль жизни. 9.20 «Про любовь». Худ. фильм. «Дни любви». 11.00 Воскресный лабиринт. 12.10 Волейбол. Чемпионат России. «Автомобилист» - «Самотлор». 13.15 Страсти-мордасти. 13.30 Классика-5. «Наследство русской Терпсихоры», «Б.Эйфман. Путь к премьере». 14.30 Слово депутатам. 15.00 Экран документального кино. «Легенда и быль о Янтарной комнате». 15.35 Мультфильм. 15.50 Студия «Вообрази». 16.05 Зебра. 16.55 Баскетбол. Чемпионат России. «Спартак» (Санкт-Петербург) -«Самара». 2-й тайм. 17.35 Фильмы режиссера В.Виноградова. «Я помню чудное мгновенье». 18.30, 21.45 Информ ТВ. 18.50 Ура! Комедия. «Сны». Худ. фильм. 20.10 «На бис: музыкальное шоу. 20.40 «Посмотрим». Анонс программ. 20.55 Мисс «Северная пальмира». Конкурс красоты. 22.50 Адам и Ева+. 23.20 Волейбол. Чемпионат России. «Автомобилист» - «Самотлор».

Польша - 1

08 00 Сельское хозяйство в мире. 08 15 Польские танцы. 08 35 Записки. 09 05 Музыкальная программа. 09 30 «Дорога в Авонлеа». Сериал пр-ва Канады. 10 25 Телеутро. 10 50 Тележурнал. 11 00 Программа для детей. 11 50 В старом кино. 12 35 Документальный фильм. 13 00 Трансляция из Ватикана. 13 20 Публицистическая программа. 14 00 Новости. 14 10 Неделя. 14 40 Перец и ваниль. 15 25 «Четыре танкиста и собака». Сериал пр-ва Польши. 16 25 Тележурнал. 16 35 Лючиано Паваротти в Польше. 17 20 Духовная культура норода. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Стоит посмеяться. 18 50 Сатирическая программа. 19 10 «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 «Жемчуг». Сериал пр-ва США. 22 20 Лючиано Паваротти в Польше. 23 25 Спортивное воскресенье. 23 55 Правительственный журнал. 00 20 Тележурнал. 00 45 «Холодное небо». Фильм пр-ва США. 02 30 Гости Агнешки Дучмаль.

Польша - 2

07 50 Эхо недели. 08 15 Фильм для глухих. 09 20 Слово на воскресенье. 09 30 Местная программа. 10 30 Приветствие. 10 35 Политический комментарий. 11 00 Отчизна. 11 15 Программа для детей. 12 15 Театр для детей. 12 50 «Клеопатра». Фильм пр-ва США. 15 00 Развлекательная программа. 15 55 Спортивная программа. 16 10 Телетурнир. 16 40 «Радиороманс». Сериал пр-ва Польши. 17 10 Спортивная студия. 17 15 Минуло 25 лет. 18 00 «Беверли хилз». Сериал пр-ва США. 18 50 Вторая программа. 19 00 Местная программа. 19 10 Шопеновский конкурс. 19 50 Спортивная программа. 20 05 Телетурнир. 20 35 Мультсериал. 21 00 Спортивная студия. 21 10 Специальная линия. 22 00 Панорама. 22 35 Спортивная студия. 23 05 «Игра без конца». Фильм пр-ва Англии. 00 40 Шопеновский конкурс. 01 10 Панорама. 01 15 Варшавский кинофестиваль. 01 25 Звезды мирового джаза.

Тэатр лялек

Субота 30.09:
"Тры парсючкі" - 12.00
Нядзеля 1.10:
"Васіліса Прыгажуня" - 12.00

Кінатэатры

Тэлефоны аўтаадказчыкаў:

"УСХОД"	- 47-81-29
"ГРОДНА"	- 45-28-12
"ІМЯ ПУШКІНА"	- 2-22-44
"КОСМАС"	- 44-01-61
"ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"	- 45-29-08
"КАСТРЫЧНІК"	- 2-20-74

«МЫ ЗНАХОДЗІМСЯ Ў ЦЭНТРЫ СУСЬВЕТУ»

Менавіта пад такім умоўным дэвізам адкрылася супольная выстава Яўгена Адзіночанкі, Ірыны Радкевіч і Аляксандра Сільвановіча ў гарадзенскай галерэі «У майстра».

Мастакі Яўген АДЗІНОЧАНКА, Ірына РАДКЕВІЧ, Аляксандр СІЛЬВАНОВІЧ.

Што аб'яднала гэтых абсалютна розных паводле тэхнікі выкананьня і эстэтычнай арыентацыі мастакоў? На першы погляд, жывапіс і кераміка - рэчы несумяшчальныя. А дадзены вернісаж засьведчыў адваротнае. Якраз самыя сьмелыя й нечаканыя крокі ўзбуджаюць уяўленьне гледача, будуюць ланцужок размаітых асацыяцый. У спантаннасьці й выпадковасьці ёсьць пэўная логіка і свая гармонія. Пра гэта маладыя творцы гавораць у складзеным перад прэзентацыяй маніфесьце:

Мы знаходзімся ў цэнтры Сусьвету, але зразумець яго, даведацца аб усім, што нас цікавіць, мы ня можам. Аднак, чалавек у большасьці давярае сваёй інтуіцыі, свайму ўнутранаму сьвету. Такім чынам, мы ўяўляем больш багатым вобраз Сусьвету, чым той, пра які мы ведалі.

Разам з навукай сучаснае мастацтва зьяўляецца носьбітам ведаў аб рэчаіснасьці. Асноўная мэта мастака - узьдзейнічаць на пачуцьці. Мастак выкарыстоўвае ўсё больш сучасныя формы, якія змаглі апярэдзіць тэхналагічны працэс, знайсьці структуру ўзьдзеяньня прасторы, выклікаць аптычны дынамізм. Паверхня карцін набывае структурную значнасьць, вытрымлівае тонкі баланс паміж упарадкаванасьцю і мастацкім хаосам. Праз колер, штрых, знак мастак дакранаецца да сьвету і ў той жа час зьніжае да мінімуму апавядальны характар жывапісу.

Мы набліжаемся да аб'екту нашай увагі, прымаючы ў разьлік мову жывапісу, нечакана заўважаем жывое імкненьне зьвярнуцца да ўласных культурных каранёў, спробу прааналізаваць сродкі й метады творчасьці і ўзаемаадносін паміж мастацтвам і рэчаіснасьцю.

«Трыумверат» Яўгена, Ірыны і Аляксандра ў нейкай ступені штучны і эфемерны. Ён паўстаў толькі на перыяд выставы. Пасьля кожны творца зоймецца сваёй справай, будзе працаваць індывідуальна.

- Сапраўды, - прызнаецца жывапісец Аляксандр Сільвановіч, - мы настолькі розныя ў творчым плане, што сьпярша здавалася, быццам падобная выстава ўвогуле немагчыма. Усе мы скончылі менскую Акадэмію мастацтваў неадначасова, арыентаваліся на розныя ўзоры, але адважыліся на падобны эксперымент. І я лічу, што кожны з нас ад гэтага толькі выйграў.

Безумоўна, так яно і ёсьць. Кераміка і скульптура Яўгена Адзіночанкі і Ірыны Радкевіч дапаўняюць і ўзбагачаюць постмадэрновыя карціны Аляксандра Сільвановіча. Гэта нельга адразу апісаць і прааналізаваць. Гэта трэба пабачыць і адчуць.

Людвік САРОКА.
Фота Я.ВАНЮКЕВІЧА.

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

ХУЛІГАНЫ ЗАТРЫМАНЫ

Знаходзячыся ў нецьвярозым стане, трое хлопцаў у вёсцы Луцкаўляны Гарадзенскага раёну спынілі аўтамашыны «Аўдзі» і «Опель», што належалі жыхарам Горадні, затым пачалі чапляцца да затрыманых, наносіць удары як па аўтамабілям, так і па пасажырам. У выніку машынам прычынены тэхнічныя, а пасажырам - цялесныя пашкоджаньні. Але хуліганам гэта не сышло з рук. Хуліганы знаходзяцца, «дзе трэба».

НЯДОЎГА МУЗЫКА ГРАЛА...

Жыхар вёскі Стрыеўка Гарадзенскага раёну, кіруючы «Опелям» і будучы «пад мухай» у вёсцы Путрышкі не спыніўся па патрабаваньні супрацоўнікаў ДАІ і працягваў рух. Пры прасьледаваньні быў зроблены папераджальны стрэл, аднак вадзіцель быццам бы не разумеў, чаго ад яго хочуць. Але ля вёскі Верцялішкі ён ня справіўся з кіраваньнем, зьехаў у кювет і ўдарыўся ў прыдарожнае дрэва. Вадзіцель і ехаўшая з ім два пасажыры атрымалі цялесныя пашкоджаньні і зьмешчаны ў бальніцу.

У АГНІ ЗГАРЭЛА КАЛЯ 50 МІЛЬЁНАЎ

Каля 50 мільёнаў рублёў склаў урон ад пажару ў драўляным сховішчы грубых кармоў калгаса «Беларусь» у вёсцы Чарневічы Іўеўскага раёну. Агонь зьнішчыў будынак, 76 тон саломы і 82 тоны сена, што знаходзілася ў ім.

Высьветлілася, што пажар узьнік у выніку неасьцярожнага абыходжаньня з агнём вартаўніка калгаса. Супраць віноўніка ўзбуджана крымінальная справа.

ПЕРАБЛЫТАЎ

Прага да сьпіртных напояў нярэдка сканчаецца вельмі дрэнна. Гэта пацьвярджае выпадак, які здарыўся з пенсіянерам з вёскі Навасады Навагрудзкага раёну. Ён пераблытаў саляную кіслату са сьпіртным, выпіў яе і атруціўся. Вяскоўца даставілі ў бальніцу, дзе ён на наступны дзень памёр.

СКРАЛІ АГАРОДЖУ

На могілках, якія знаходзяцца ля вёскі Пясочная Карэліцкага раёну, зьдзейсьнены крадзёж металічнай агароджы з магілы.

Д.АЛЕГАЎ.

ЦІ ВАРТА ДАБРААХВОТНА АДМАЎЛЯЦЦА АД ГРОШАЙ?

З 18 па 23 верасьня ў Горадні прайшоў традыцыйны міжнародны турнір валейбалістаў на прызы генерала Антонава. Упершыню перамогу на ім атрымалі гаспадары - гульцы «Камунальніка». Пасьля турніру галоўны трэнер каманды Анатоль Паняшын распавёў:

- Турнір атрымаўся вельмі прадстаўнічым. У Горадню прыехалі каманды вышэйшых лігаў сваіх краін «Обнінск» (Расея), «Дауэрс» Даўгаўпілс (Латвія), «Надзбруччa» Цярнопаль, «Спадарожнік» Віцебск, «Заходні Буг» Берасьце і клуб другой расейскай лігі з Калугі, які замяніў клуб з Вільні, які толькі-толькі вярнуўся з Японіі, дзе браў удзел ва Універсіядзе.

Гульні праходзілі вельмі ўпарта. Толькі нашая каманда змагла прайсьці ўвесь турнір бяз страт і выйграць галоўны прыз - крыштальны Кубак, зроблены майстрамі бярозаўскай гуты.

- Аматары валейболу з нецярпеньнем чакаюць першай сустрэчы ў эўракубках з македонскім «Югаромам»...

- Тут нечакана ўзьніклі складанасьці, галоўнай прычынай якіх зьяўляецца адсутнасьць неабходных грашовых сродкаў. Жыльлёва-камунальная гаспадарка, якая ўтрымлівае нас, сама знаходзіцца ў бядотным стане. Таму ня выключана, што абедзьве гульні прыйдзецца гуляць у Македоніі, дзе шанцаў на агульную перамогу будзе мала. Гэта вельмі прыкра яшчэ з той прычыны, што ў выпадку перамогі мы трапілялі б у лік лепшых 16 каманд Эўропы - уладальнікаў Кубкаў сваіх краін, якія ўтвораць нешта аналагічнае футбольнай Лігі чэмпіёнаў. Таму сёньня мы вельмі спадзяёмся на падтрымку кіраўніцтва вобласьці і ўсіх людзей, неабыякавых да лёсу валейболу ў Горадні.

Ад сябе дадам, што ў выпадку, калі падтрымка «Камунальніку» так і ня будзе аказаная, каманда вымушаная будзе гуляць абедзьве гульні ў Македоніі і, больш таго, абавязкова прайграць іх. Чаму? Таму што ў выпадку перамогі гарадзенцам прыйдзецца ледзь не штодня выязджаць у Эўропу на гульні Суперлігі. Гэта патрабуе пэўных выдаткаў. У выпадку ж адмовы ад удзелу ў гэтай лізе на каманду будуць накладзены штраф і дыскваліфікацыя. Між тым, кожная перамога ў Суперлізе будзе прыносіць немалыя грошы. Дык ці варта ад іх дабраахвотна адмаўляцца?

Вітаўт РУДНІК.

ЛІДЧАНІН У ЗБОРНАЙ ШВЕЦЫІ?

Пасьпяховым аказаўся прадстаўнічы шахматны турнір у Швецыі з удзелам 20 гросмайстраў і 50 міжнародных майстроў для вучня Лідзкай СШ N 14 Алёшы Чарнушэвіча.

Ён здабыў другі бал на званьне міжнароднага майстра спорту па шахматах і атрымаў прапанову выступаць за зборную Швецыі. Нагадаем, што Алёша Чарнушэвіч зьяўляецца чэмпіёнам Эўропы сярод юнакоў да 16 гадоў.

Яраслаў ГРЫНЬКЕВІЧ.

СОЛА САЛАДОЎНІКАВА

У 10-м туры чэмпіянату другой лігі гарадзенскі «Кардан-Флаерс» сустракаўся са старадарожскім «Будаўніком».

Матч стаўся сапраўдным бенефісам лепшага снайпера Беларусі ўсіх часоў Сяргея Саладоўнікава. Ён адкрыў лік ужо на першых хвілінах. Незадоўга да перапынку госьці аднавілі раўнавагу, скарыстаўшы памылку нашага брамніка і здраньцвеласьць абаронцаў. У другім тайме шалі калыхаліся толькі да 52-й хвіліны, калі Саладоўнікаў выкшталцона перайграў галкіпера. І, нарэшце, на зыходзе, пад самы «занавес», Сяргей прадэманстраваў фрагмент сапраўднага футбольнага эстэцтва - 3:1. Напружаньне барацьбы за дзьве візы ў першы дывізіён дасягнула апагею. Вось як выглядае становішча прэтэндэнтаў за 5 тураў да фінішу.

	г	в	н	п	м	а
«Нафтан Дэвон»	9	6	2	1	10-11	20
«Кардан-Флаерс»	10	6	1	3	24-16	19
«Брэстбытхім»	10	6	1	3	15-8	19
«КПФ-Слонім»	10	5	4	1	19-10	19
«Камунальнік»	9	5	1	3	15-11	16

У.ХІЛЬМАНОВІЧ.

ДЗЕНЬ НАРАДЖЭНЬНЯ Ў САЛАМЯНЫМ КАПЯЛЮШЫ

Вясёла, як і належыць, зьбіраюцца адзначыць другія ўгодкі з дня выхаду ў эфір журналісты добра вядомага гарадзенцам радыё НБК.

30 верасьня ў тэатры лялек пройдзе вечарына гумару «Саламяны капялюш».

«Пагоня» віншуе сваіх калег-радыёжурналістаў і зычыць ім надалей плёну ва ўсіх справах!

Р.В.

ЗАСТАЕЦЦА ГУЛЯЦЬ У ДАМІНО

Вітрыны дзяржаўных «Спорттавараў» усё больш нагадваюць музейныя. Прычынай таму - фантастычны кошт спартыўных снарадаў і рыштунку. Звычайная клюшка абыдзецца ў 78 тысячаў, бадмінтонны набор - у 117 тысяч, баскетбольны мяч айчыннай вытворчасьці каштуе 160 тысяч, замежны з кальцом - 1 мільён 150 тысяч, ракеткі для вялікага тэнісу -546 і 891 тысяч, баксёрскія пальчаткі - ад 256 да 446 тысяч, пас для цяжкаатлетаў - 308 тысяч.

Спорт становіцца прэрагатывай выключна таўстасумаў. Звычайнаму сярэдняму чалавеку даступны хіба што шашкі, ды даміно. Чакаць жа новых Зьверавых ці Курловічаў не даводзіцца.

Хельмут КАМЕНСКІ.

ГАРАДЗЕНЦЫ Ў PEN-КЛУБЕ

PEN-клуб - міжнародны саюз літаратараў. Абы каго туды не бяруць, таму што ня трэба абы каму быць у адным саюзе з Нобелеўскімі лаўрэатамі І.Бродзкім ці Ч.Мілашам альбо, напрыклад, з прэзідэнтам Чэхіі В.Гавалам. На Беларусі прынялі ў гэты PEN-клуб чалавек пяцьдзесят - з 10,3 млн. чалавек. З іх трох гарадзенцаў - Дануту Бічэль-Загнетаву, Алеся Чобата і Юрку Голуба.

31 жніўня - 5 верасьня ў Ракаве пад Мінскам адбываўся II Кангрэс беларускага PEN-цэнтра з удзелам большасьці сяброў PEN-клуба і замежных гасьцей з Польшчы, Германіі, Чэхіі, ЗША, Вялікабрытаніі, Украіны, Літвы і іншых краінаў. Адным з дакладчыкаў быў Алесь Чобат. Тэксты прамоваў пачаў друкаваць тыднёвік «ЛіМ». Таксама выйдзе асобны зборнік выступленьняў II Кангрэса.

На Кангрэсе ўзнагароджаны прэміямі імя Алеся Адамовіча літаратары і журналісты, сярод якіх аўтары Радыё Свабода В.Жданко і В.Цыганкоў. Удзельнікі Кангрэса наведалі в.Глуша і прысутнічалі на адкрыцьці помніка на магіле Алеся Адамовіча.

Ул.інф.

ПАГОНЯ
Рэдактар МІКОЛА МАРКЕВІЧ
Заснавальнік:
культурна-асьветніцкі фонд
"БАЦЬКАЎШЧЫНА"
Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня,
вул.Дамініканская, 1.
Тэлефоны: (0152) 45-29-96, 45-41-83
E-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by
FREESPACE BBS 0152-453-714
Газета выдаецца па пятніцах
4 разы на месяц.
Пры перадруку спасылка абавязкова.
Індэкс 63124.
Гарадзенская абласная ўзбуйненая
друкарня: 230003, г.Горадня,
вул. Паліграфістаў, 4.
Заказ 4022.
Наклад 8936 паасобнікаў.
Нумар падпісаны да друку 28.09.95. у 16.00